

נספח 2

הבדיקה בבנק הפועלים – הרצפלד-בלטברג ושות', רואי חשבון

פרק ראשון: סקירה כללית ועיקר הממצאים

א. הרקע ההיסטורי לפעילות בנק הפועלים¹

בנק הפועלים בע"מ (להלן: הבנק) נוסד בשנת 1921. עד קום המדינה היה היקף פעילותו באשראי ובפיקדונות קטן מאוד, יחסית לפעילות הבנקים ומוסדות האשראי האחרים בארץ. ב-1936 הגיע היקף זה לכ-4% מכלל הפעילות בארץ, וב-1946 ל-4.5% בלבד.

פעילות הבנק התרכזה בהענקת אשראי להתיישבות העובדת ולמפעלי העובדים, אך חרף זאת היה הקשר שלו עם יהדות הגולה חזק ביותר, בין השאר בשל הצורך להוסיף ולהגדיל את ההון העצמי באמצעות מכירת מניות. עד סוף שנת 1927, הגיע ההון הנפרע של הבנק ל-78,000 לא"י, שהורכב מכ-40 אלף לא"י מניות רגילות והיתר מניות בכורה ומניות יסוד. מ-40,000 המניות הרגילות (בנות 1 לא"י כל אחת) שהופצו עד סוף שנות העשרים, נרכשו כ-18,000 בארצות הברית, 5,300 בארץ ישראל והשאר (כ-16,700) בארצות אירופה.

סעיף נוסף להון העצמי של הבנק היה 'דיווידנדים שלא נדרשו'. בשנים 1927-1931 הגיע סך הדיווידנדים שלא נדרשו לכ-80% מסך הדיווידנדים שהוכרזו לחלוקה. בכל שנה מן השנים 1930 עד 1971 חילק הבנק דיווידנדים במזומנים. פרטים אלה חשובים לעניין בעלי המניות של הבנק שהקשר עמם נותק ובקביעת ערך המניות שבבעלותם, מאחר שהבנק אינו משערך את סכומי הדיווידנדים הללו.

בשנת 1969 רכש הבנק 75% מהבעלות על בנק יפת בע"מ. את הבנק הזה יסד בשנת 1933 יעקב יפת, בנקאי יהודי ממוצא גרמני, והוא שירת אוכלוסייה עירונית שרבים בה היו יוצאי גרמניה. ב-1969 היו לבנק יפת, אשר שינה את שמו מאוחר יותר לבנק אמריקאי ישראלי בע"מ, שישה סניפים. ב-1999 מוזגו במלואם עסקי בנק אמריקאי ישראלי בע"מ עם בנק הפועלים בע"מ. במהלך הביקורת בדקנו גם את פעילותם של מרבית הסניפים הוותיקים של בנק אמריקאי ישראלי בע"מ.

בשנת 1971 השלים בנק הפועלים את רכישת בנק הלוואה וחיסכון, אשר כלל מוסדות אשראי רבים ו-42 סניפים, לרבות בנק זרובבל והבנק לחרושת.

ב. עיקר הממצאים

על פי החלטת ועדת החקירה הפרלמנטרית לאיתור והשבה של נכסים של קורבנות השואה (להלן: 'הוועדה') ועל פי הנחות העבודה המעודכנות מחודש אוגוסט 2004 (להלן: 'ההנחות'), יש לשערך את כל החשבונות, שקיימת לגביהם סבירות שהינם חשבונות של קורבנות השואה, בשתי שיטות שערך, המתבססות על מועד תחילת השערך המוגדר להלן:

מועד תחילת השערך של היתרה בבנק- התאריך המאוחר מבין אלה: מועד הפקדת הסכום בבנק; מועד כיבוש המדינה (על פי תאריכים שפורסמו בצו הממונה הבריטי) או מועד פרוץ המלחמה, 3 בספטמבר 1939 (אם לא ניתן לזהות את המדינה). על אף האמור, אם יוכיח תובע פוטנציאלי או יורשו כי במקרה הספציפי הנוגע לו מדובר במועד אחר, יהיה המועד האחר מועד תחילת השערך.

¹המקור: נ' גרוס וי' גרינברג, בנק הפועלים: חמישים השנים הראשונות, 1921—1971, תל אביב (עם עובד) 1994.

שיטת שערך ראשונה

על פי החלטות הועדה, שיטה זו תיושם במקרים בהם לא ימצאו בעלי החשבון או יורשיהם. הנתונים בלוח זה חולקו לשתי תקופות שערך:

1. החל במועד תחילת השערך כהגדרתו לעיל, ועד ליום ה- 14 במאי 1948 - ריבית שנתית של 3%.
2. החל ב-15 במאי 1948 ועד 30 בספטמבר 2004 - הצמדה למדד ידוע (מדד אוגוסט 2004) בתוספת ריבית שנתית של 3%.

שיטת שערך שנייה

על פי החלטות הועדה, שיטה זו תיושם במקרים בהם יימצאו בעלי החשבון או יורשיהם: החל במועד תחילת השערך כהגדרתו לעיל ועד 30 בספטמבר 2004 - הצמדה למדד הידוע (מדד אוגוסט 2004) בתוספת ריבית שנתית של 4%.

חישוב השערך בשיטת השערך הראשונה

סך הכול	סכומים שטרם הוחזרו, משוערכים ל-30.9.2004, שקלים חדשים						מספר התיקים	סוג תיק*
	באחריות מדינת ישראל, נובעת מרכוש שהוחזק אצל:					הבנק		
	סך הכול מדינת ישראל	האפוטרופו ס הכללי	הממונה הישראלי על רכוש אויב	הממונה הבריטי על רכוש אויב	מדינת ישראל בשם הבנק			
878,099	796,198	4,984	543,327	231,559	16,328	***81,901	84	חשבונות תיקי C
536,270	-	-	-	-	-	-	13	חשבונות תיקי C**
1,414,369	796,198	4,984	543,327	231,559	16,328	81,901	97	סך הכול

* ראו בפרק שישי חלק א' כללי לגבי הגדרת תיק C.

** יתרות שנחסמו בהוראת הממונה הבריטי על רכוש האויב ולא ידוע אם הועברו, בתקופות מאוחרות יותר, לממונה הבריטי על רכוש האויב או למדינת ישראל או נשארו בבנק או שוחררו לבעלי החשבון או יורשיהם.
*** מורכב מריבית והצמדה בגין כספים ב-6 חשבונות שנחסמו בבנק ושוחררו לבעלי החשבון ו/או היורשים.

א. הלוח אינו כולל סכום משוערך בסך של 95,818 שקלים חדשים הנובע מכספים ב-4 חשבונות שהועברו אל הבנק בחזרה מהממונה הישראלי על רכוש אויב עבור לקוחות או יורשים ללא מידע נוסף; סביר להניח שהבנק העביר בתיקים אלה את הכסף אל הפונים.

ב. אם חישוב השערך, לגבי בעל חשבון שנמלט לאחר פרוץ המלחמה ממדינת כיבוש למדינה ניטרלית, יחושב רק בגין חלק התקופה שבה שהה במדינת הכיבוש, אזי תופחת היתרה שבאחריות הבנק מסך של 81,901 ש"ח לסך של 38,544 ש"ח הסכום הכולל המוצג בלוח יופחת לסך של 1,371,012 ש"ח (ראו גם בפרק שישי סעיף ג-3).

חישוב השערוך בשיטת השערוך השנייה

סך הכול	סכומים שטרם הוחזרו, משוערכים ל-30.9.2004, שקלים חדשים					מספר התיקים	סוג תיק
	באחריות מדינת ישראל, נובעת מרכוש שהוחזק אצל:				באחריות הבנק		
	סך הכול מדינת ישראל	האפוטרופו ס הכללי הישראלי	הממונה הישראלי י על רכוש אויב	הממונה הבריטי על רכוש אויב			
5,701,428	3,954,060	6,608	926,170	2,339,877	681,405	1,747,368 ***	חשבונות תיקי C 84
2,405,600	-	-	-	-	-	-	חשבונות תיקי C ** 13
8,107,028	3,954,060	6,608	926,170	2,339,877	681,405	1,747,368	סך הכול 97

** יתרות שנחסמו בהוראות הממונה הבריטי על רכוש אויב ולא ידוע אם הועברו, בתקופות מאוחרות יותר, לממונה הבריטי על רכוש אויב או למדינת ישראל או נשארו בבנק או שוחררו לבעלי החשבון או יורשיהם.

*** מורכב מריבית והצמדה בגין כספים ב- 6 חשבונות שנחסמו בבנק ושוחררו לבעלי החשבון ו/או היורשים.

הלוח אינו כולל סכום משוערך בסך של 169,442 שקלים חדשים, הנובע מכספים ב-4 חשבונות שהועברו אל הבנק בחזרה מהממונה הישראלי על רכוש אויב עבור לקוחות או יורשים ללא מידע נוסף. סביר להניח שהבנק העביר את הכסף בתיקים אלה אל הפונים.

ג. ממצאים נוספים

(1) חשבונות ופיקדונות שלא ניתנים לשייך לבנק מסוים

(א) בארכיון האפוטרופוס הכללי אותרו 17 חשבונות תיקי C שהם בסבירות גבוהה חשבונות של קורבנות שואה אך לא ניתן לשייך אותם כחשבונות שהתנהלו בבנק הפועלים ו/או בנק מסוים אחר.

(ב) ערכם המשוערך על פי שתי שיטות השערוך הוא כדלקמן:
לפי שיטת שערוך ראשונה: 92,966 שקלים חדשים.
לפי שיטת שערוך שנייה: 459,574 שקלים חדשים.

(2) מניות הבנק

(א) אותרו מניות של בנק הפועלים בע"מ בערך נקוב של 8,439 לא"י, ששייכות לתושבי מדינות 'אויב' ושאינן עמם קשר עד היום.
(ב) אם תוחל על ערכן הנקוב של מניות אלו שיטת שערוך של הערך הממוצע של המניה בבורסה בשנת 2004 בצירוף ערכם המשוערך של הדיווידנדים שלא שולמו מאז שנת 1940, יסתכם ערכן המשוערך ליום 30 בספטמבר 2004 בסך של כ-2,600,000 שקלים חדשים.
(ג) ראו בהרחבה פרק רביעי.

(3) יתרות בחשבונות רדומים שנמחקו בשנת 1980

- (א) הבנק מחק יתרות זכות כספיות של חשבונות רדומים ללא תנועה ובהם בין השאר, חשבונות שיש לגביהם סבירות כי בעליהם קורבנות שואה. היתרות היו ליום 31.12.79.
- (ב) לאחר בדיקה יסודית של הבנק, אותרו כ- 293 חשבונות בלתי מזוהים, אשר לדעתנו קיימת סבירות כי הם חשבונות של קורבנות שואה.
- (ג) ערכם המשוערך על פי שתי שיטות השיערוך הוא כדלקמן:
- לפי שיטת שיערוך ראשונה: 2,961,203 ₪.
- לפי שיטת שיערוך שנייה: 16,366,700 ₪.
- (ד) ראו בהרחבה פרק חמישי.

ד. בעיות היסוד בביקורת

לאחר שהתמנה משרדנו לערוך את הביקורת בבנק הפועלים, נערכנו והתארגנו למשימה הכבדה והמורכבת במהירות רבה יחסית. כבר בעת ניתוח המשימה ובתכנונה ניצבו בפנינו בעיות קשות ביותר, מרביתן קשורות לזמן הרב שחלף מן התקופה הנבדקת ועד היום. פער זמנים זה מתבטא, בין השאר, בקשיים להתחקות אחר תנועות כספיות שאירעו לפני כ- 65 שנה וכמעט לא ניתן לשחזר; בניתוק הקשר עם בעלי הכספים ולשחיקת הכספים או להיעלמותם בדרכים שונות, שלא ניתן לעקוב אחריהם; מרבית עובדי הבנק בתקופות שבהן הופקדו הכספים פרשו או נפטרו.

לפיכך ראינו חשיבות עליונה ביצירת קשר עם עובדי הבנק לשעבר. נעזרנו בגמלאים ותיקים ותודתנו להם: ל"ב, יליד 1918, ששימש בין השאר סגן מנהל מחלקת הביקורת הפנימית של הבנק במשך שנים רבות, עד לפרישתו בשנת 1984; י"ב, יליד 1923, שכהן בתפקידים שונים בבנק, החל בניהול חשבונות ידני ומנהל סניפים וכלה בניהול אזור ירושלים של בנק אמריקאי ישראלי בע"מ. במהלך הביקורת נעזרנו בקשרי הגמלאים עם עובדים ועם עובדים לשעבר של הבנק, והיה זה שיתוף פעולה יקר ערך. תודתנו שלוחה אף לרו"ח י"י, גמלאי הבנק, ששימש בעבר מנהל החשבונות הראשי של הבנק ומנהל מחלקת המניות של הבנק.

יש להדגיש כי לא היה לגורם כלשהו כל עניין לשמור את הנתונים, למעט חובת דיווח לאפוסטרופוס הכללי שהחלה רק בשנת 1978.

כל ארכיוני הבנק רוכזו לשני ארכיונים מרכזיים בלבד. התהליך הסתיים ביוני 2001 ובמהלכו נערך ביעור רחב היקף של תיקים ישנים שהצטברו בארכיוני הסניפים ובארכיונים האזוריים.

נראה לנו כי חומר בעל ערך רב לביקורת בוער במהלך שנת 2001 בעת השלמת הארגון מחדש של ארכיוני הבנק.

פרק שני: הביקורת בבנק הפועלים, שיטות וממצאים

א. ארכיוני הבנק המרכזיים

1. ריכוז הארכיונים

בתחילת שנות התשעים החליט הבנק לרכז את החומר בשני ארכיונים מרכזיים. התהליך נמשך כעשר שנים והסתיים ביוני 2001. בשנים האחרונות, במהלך חיסול הארכיונים האזוריים, נעשה ביעור גדול של תיקים ישנים שהצטברו בארכיוני הסניפים ובארכיונים האזוריים.

שני הארכיונים המרכזיים הם: **עמק חפר**, שאליו מרכזים מסמכים מאזורי הצפון, חיפה, השרון ותל אביב (הסניף המרכזי בלבד); **רבדים**, שאליו מרכזים מסמכים מאזורי המרכז, הדרום, ירושלים, הנגב, מחלקת הנהלה ראשית ובנק אמריקאי ישראלי בע"מ לשעבר. ארכיון הבנק האחרון היה בעבר בחולון ובמהלך 2001 הוא הועבר בשלמותו לארכיון רבדים.

בשני הארכיונים מצויות כ-60,000 תיבות המסווגות כ'תיבות לבירור', דהיינו, תיבות ללא רישום תכולה. נוסף על הארכיונים הללו, קיימים ארכיונים של ישויות עצמאיות כגון חברות הבנות של בנק הפועלים בתל אביב.

2. מטרות הבדיקה ושיטותיה

הביקורת בארכיוני הבנק המרכזיים נועדה לאסוף מסמכים וראיות תומכות לגבי חשבונות העשויים להיות חשבוניותיהם של קורבנות השואה. נפגשנו עם מנהל מדור גניזה ועם מנהלים ממחלקת שיטות ונהלים של בנק הפועלים, ערכנו סיורי היכרות בארכיונים המרכזיים וקיבלנו מידע על נוהלי שמירת מסמכים בארכיון, על מערכת המחשב של הארכיון, תולדות הארכיונים ונוהלי העברות חומר לארכיון.

במהלך הבדיקה איתרנו מסמכים בארכיונים באמצעות המחשב, כולל מסמכי הבנקים שמוזגו. בדקנו בארכיוני האזוריים שבהם מצויים מסמכים ודוחות שעדיין לא מוינו ודגמנו תיבות שכותרתם 'תיבות לבירור', שאין כל מידע על סוג המסמכים לרבות מידע על מועד כתיבת המסמכים שבתיבות אלה.

3. הממצאים בארכיונים

(א) בחודש פברואר 2002 נמצאו באקראי בארכיון רבדים כ-20 כרכים של ספרי בעלי המניות המקוריים, משנת 1921 - מועד הקמת הבנק - עד שנת 1964. את ממצאי הביקורת בנושא זה ראו בפרק הרביעי.

(ב) בחודש אוגוסט 2002 אותרו בארכיון רבדים תיבות בנושא חשבונות רדומים, כולל מסמך מיולי 1977 המפרט סגירת חשבונות רדומים בבנק אמריקאי ישראלי.

(ג) בפברואר 2002 נמצאו בארכיון עמק חפר דוחות מחשב ליתרות חשבונות רדומים (עד 100 ל"י בזכות ו-50 ל"י בחובה) מסניף נתניה. את תוצאות הביקורת בנושא ראו בפרק החמישי.

(ד) נמצאו שלוש תיבות המכילות טפסים של פתיחת חשבון בבנק אמריקאי ישראלי (יפת לשעבר) משנות השלושים. לרוב מופיעה על הטפסים רק חתימת הלקוח, ללא ציון כתובת, ארץ מוצא, סכומים וכד'. .

(ה) לא נמצאו טפסים של פתיחת חשבונות לגבי חשבונות רדומים בבנק הפועלים או בבנק אמריקאי ישראלי, ולכן לא יכולנו להסתייע בכך לבדיקת הקובץ הממוחשב שבנינו של חשבונות רדומים וסגורים משנות השבעים והשמונים (ראו פרק חמישי, חשבונות רדומים).

(ו) לא נמצא חומר ארכיוני של בנק הפועלים הקודם לשנות השבעים (תקופה שבה מוחשבו חשבונות העו"ש בבנק).

לדעתנו, במהלך שנת 2001, בעת השלמת הארגון מחדש של הארכיונים של הבנק, בוער חומר ארכיוני בעל ערך רב לביקורת.

ב. מחלקת ביקורת פנים

נערכה סקירה של דוחות ביקורת פנימיים של הבנק לגבי מעילות וחשדות, לאי-סדרים מצד עובדי הבנק, וכן לגבי חשבונות רדומים, לרבות נוהלי הבנק בנושא זה. הסקירה נועדה לשפוך אור על שיטת הטיפול בחשבונות רדומים של קורבנות שואה ולקבל מידע על יתרות כספיות של חשבונות הנספים בשואה ונכסים שהופקדו בכספות בבנק.

פתיחת כספות לא פעילות נמצאת באחריות מחלקת ביקורת הפנים ולפיכך טופל גם נושא זה במסגרת הבדיקה במחלקת ביקורת פנים. במהלך הבדיקה ערכנו פגישות ובירורים עם בעלי תפקידים במחלקה זו, קראנו דוחות ביקורת פנים, לרבות רשימות הדוחות שפורסמו בשנים 1966-1998 והתמקדנו בנושאים הקשורים לבדיקה. כן חיפשנו, בארכיונים המרכזיים של הבנק ברבדים ועמק חפר, דוחות ביקורת פנים של הבנקים האחרים שמוזגו לבנק הפועלים ודוחות בשנים שקדמו ל-1966.

הנחנו שדוחות ביקורת פנים כוללים את בדיקות הבנק לגבי חשבונות רדומים שמקורם בחשבונות של לקוחות, שיש סבירות כי הם קורבנות שואה שהקשר עמם נותק לאחר המלחמה; וכן בדיקות לגבי אי-סדרים בחשבונות שמקורם דומה, לרבות חשדות למעילות וזיופים בחשבונות מצד עובדי הבנק.

לעניין בנק הפועלים בלבד איתרנו דוחות ביקורת פנים מודפסים לשנים 1985--2001 ודוחות ביקורת פנים מצולמים על גבי מקרופילם לשנים 1966--1984. הדוחות המודפסים הם כלליים ואין בהם פירוט של מספרי חשבון וואו שם של בעל החשבון. כמו כן אין אזכור של חשבונות רדומים של נספי שואה או של חשבונות מלפני הקמת המדינה.

אשר לדוחות ביקורת פנים מצולמים על גבי מיקרופילם: החומר שצילמו המבקרים הושאר בבנק והועבר לעיון המחלקה המשפטית שלו. עד מועד כתיבת שורות אלו לא נתקבלה התייחסות של הבנק ולא הועברו לרשותנו המסמכים המצולמים, למרות בקשותינו החוזרות ונשנות החל בחודש פברואר 2003.

במהלך הבדיקה נמצאו דוחות ביקורת פנים של בנק אמריקאי ישראלי לשנים 1972-1982, לרבות אינדקס ידני המרכז את הדוחות ומטרותיהם. גם דוחות אלה כלליים ואין בהם פירוט של מספרי חשבון, לא של שם של בעל החשבון או אזכור של חשבונות רדומים של נספי שואה.

ג. כספות

ערכנו פגישות ובירורים עם בעלי תפקידים במחלקת ביקורת פנים והמחלקה המשפטית של הבנק. ביקרנו בחדר הכספות בסניף בית וגן בירושלים, בחדר הכספות בסניף המרכזי ברח' רוטשילד בתל אביב; קיבלנו לידנו דוח מרכז על כספות שנפתחו על ידי הבנק בסניפים השונים משנת 1977 ופירוט תכולתן. אין כל מידע על כספות שנפתחו קודם לשנת 1977. על פי נוהלי הבנק, תכולת כספות שנפתחו עוברת למשמרת בסניף אחר. נמסר לנו כי פתיחת הכספות החלה בשנת 1967 (בסניף רוטשילד).

בבדיקה מדגמית של חמש כספות שנפתחו בסניף בית וגן בירושלים ושל 16 כספות נוספות שנפתחו בסניף רוטשילד בתל אביב נמצא כי תכולת הכספות אינה קשורה לנושא הבדיקה.

ד. פועלים שירותי נאמנות בע"מ

פועלים שירותי נאמנות בע"מ היא חברת בת של בנק הפועלים, שהוקמה בפברואר 1950. פעילותה נחלקת לכמה סוגים, כגון פעילות בשוק ההון, פעילות חברות, הפקדות מניות וכספים והקדשים יחידים. נועדנו עם בכירי החברה כדי לבדוק האם מחזיקה החברה בנאמנות חשבוניות ונכסים השייכים לנסיפי שואה. לא נמצאו ראיות ומסמכים כאלה על התקופה שקדמה לשנת 1946; יודגש כי החברה הוקמה בפברואר 1950 וסביר אפוא שאין היא מחזיקה בתיקי לקוחות העשויים להיות נסיפי שואה. גם בחיפושים שערכנו בארכיוני הבנק המרכזיים לגבי חברת הנאמנות לא נמצאו מסמכים כלשהם בגין תיקי לקוחות הקשורים לענייננו.

ה. חברה לנאמנות בנק אמריקאי

שמה הקודם של החברה היה 'יפת נאמנים בע"מ'. בשנת 1999, כאשר התמזגו בנק אמריקאי ישראלי ובנק הפועלים, נותרו כשלושה תיקי לקוחות שהועברו לחברת פועלים שירותי נאמנות בע"מ. בעת ההעברה נחתמו כתבי נאמנות חדשים. ארכיון החברה הועבר לארכיון המרכזי של בנק הפועלים ברבדים.

ביקשנו לחפש מידע אודות נכסים וחשבוניות בנק שמחזיקה החברה והעשויים להיות שייכים לנסיפים בשואה. נפגשנו עם נציגי חברת פועלים שירותי נאמנות בע"מ וערכנו בדיקות וחיפושים בארכיונים למיניהם. בביקורת שערכנו בארכיון בנק הפועלים ברבדים ובארכיוני מחלקת חברות בנות של בנק הפועלים לא נמצאו ראיות המצביעות על קיומם או על אי-קיומם של תיקי לקוחות שנספו שואה.

ו. ביקורות בסניפי הבנק

1. כללי

במהלך הביקורת ביקרנו בסניפי הבנק השונים שפעלו קודם הקמת המדינה או לאחריה אך מוזגו אליהם סניפים או פעילות שמקורם בתקופה שקדמה למדינה. עם הסניפים שבדקנו נמנו גם סניפים של בנקים שמוזגו לבנק הפועלים, בפרט בנק אמריקאי ישראלי בע"מ (להלן: אמ"י). **רשימת הסניפים שביקרנו בהם מצורפת בנספח ט.**

2. הביקורת בסניפים

במהלך הבדיקה נועדנו עם מנהל הסניף או סגנו, עם עובד במחלקת מט"ח (האחראי גם על הדיווחים לאפוסטרופוס הכללי על חשבוניות רדומים במט"ח ועל הטיפול בהם בסניף) ועם עובד במחלקת מט"י (האחראי גם על הדיווחים לאפוסטרופוס הכללי על חשבוניות רדומים בשקלים ועל הטיפול בהם בסניף). ניסינו לאתר עובדים לשעבר או גמלאים של הסניף ולהיפגש עמם. חיפשנו

מידע על חשבונות הנספים בשואה בארכיוני הסניף וכן טפסים של פתיחת חשבון או הסכמים ישנים.

המידע שביקשנו מעובדי הסניף עסק בעובדות העבר, כגון תאריך הקמת הסניף, סניפים שאוחדו או מוזגו לסניף, דרך הטיפול בחשבונות רדומים (במט"ח או במטבע ישראלי), דיווחים לאפוטרופוס הכללי ופעולות של סגירת חשבונות רדומים שנעשו בעבר. כן ניסינו לאתר ולקבל מידע על הנושאים הבאים:

(א) אינדקסים שהיו בידי עובדי הסניף לגבי הסבת חשבונות למערכת הממוחשבת משנת 1969, לרבות הסבת חשבונות של סניפים שמוזגו.

(ב) פעולות ונתונים לגבי חשבונות סגורים לרבות מידע בדבר תאריך סגירה, תאריך אחרון של פעולת לקוח וכו'.

(ג) הצלבת מידע בין מערכת המחשב של הסניף לבין המידע שהיה מצוי בידינו לגבי חשבונות שנמחקו וטפסים של פתיחת חשבונות אלה.

הסבת חשבונות במט"ח ממערכות מל"ל (לשכת שירות מחשוב חיצונית) למערכת הבנק באמצע שנות השמונים.

(ד) מיקום ארכיוני הסניף וכן טווח הזמנים של המסמכים השמורים בסניף.

(ה) מעילות ואי-סדרים שהתגלו בעבר בסניף.

(ו) סקירת דוחות שמנהלים עובדים בסניף, לגבי חשבונות רדומים במט"ח ובמטבע ישראלי, לרבות חיפוש באמצעות מחשב הסניף אחר מידע בדבר תאריך אחרון של פעולת לקוח ואופי הפעולות. בסניף מצויים בדרך כלל דוחות לגבי שלוש או ארבע שנים אחרונות, אם כי נמצאו חריגים רבים – וזאת בניגוד להוראות הנוהל לגבי שמירת מסמכים. לדוגמה: בסניף אלנבי בתל אביב מצאנו דוחות תנועה מודפסים מלאים של כל חשבונות העו"ש - מאז הקמת מערכת המחשב בשנת 1969.

(ז) בכל אחד מהסניפים חיפשנו מסמכי פתיחת חשבונות שנסגרו לרבות תאריך פתיחת החשבון, תאריך חידוש החשבון, פרטים אישיים וחתימות בעלי החשבונות. באלה נכללו מסמכי פתיחת חשבונות שנסגרו ב'מבצע הניקיון' שערך הבנק בשנים 1983–1980; השווינו זאת למידע המצוי בידינו בדבר יתרות החשבונות הרדומים שנסגרו ובוטלו. כן חיפשנו דפי חשבון בנק (ידיניים) עד תום שנות השבעים ודפי חשבונות מאז ואילך (דפי חשבון מודפסים), כולל אלה שנשמרו על גבי מיקרופישים. ניסינו להתחקות אחרי דיווחים לאפוטרופוס הכללי בדבר חשבונות רדומים; עיינו בדוחות שונים שהפיקה ההנהלה הראשית ונשלחו לסניף; בדקנו את כספת הסניף ואת הכספות הסגורות משנים עברו; בדקנו מסמכים סחירים שונים המוחזקים למשמרת בסניף ולא בהנהלת החשבונות (כגון מניות ע"ש, ערבויות וכד').

פרק שלישי: מקורות מידע חיצוניים

א. האפוטרופוס הכללי

חיפשנו חומר אצל האפוטרופוס הכללי והעלינו כי רק בשנת 1978 בנק הפועלים החל להעביר אליו מידע מסודר בדבר חשבונות רדומים ללא תנועה במשך 10 שנים ומעלה. אך מאידך, בתיק בנק הפועלים שבאפוטרופוס הכללי נמצאו מספר שמות של בעלי חשבונות רדומים שנפתחו עוד בשנות השלושים. בדקנו את השמות והשווינו אותם לרשימות של בעלי תיקי C (ראה בפרק שישי) ומצאנו כי לחלק קטן מהם אין תיקי C וכן אין נתונים כספיים כלשהם.

ב. פניות הציבור לוועדת החקירה

בעקבות פרסום של ועדת החקירה לציבור באמצעי התקשורת, נרשמו שבע פניות של יחידים הקשורות לבנק הפועלים. במרבית המקרים לא עלה בידינו לאתר את שם הפונה ברשימות שבידינו (רשימות בעלי מניות בנק הפועלים, רשימת תיקי C שבידינו, רשימת תיקי C מאוחדת לכל המשק, קובץ תיקי C ו-ע (ראה בפרק שישי חלק א' כללי, באשר להגדרת "תיק ע"י) שהתקבל מהאפוטרופוס וקובץ חשבונות רדומים שבוטלו בשנות השבעים והשמונים). ואלה הפונים:

1. גב' מ"ד בשם דודה ג"ט ז"ל, שהפקיד לפני המלחמה כ- 1,100 לא"י באחד הבנקים בארץ. האפוטרופוס מצא את הסכום והעריכו ב- 7,000 ש"ח בלבד.
2. גב' ח"א בשם סבה מ"ג, יליד ברנוביץ שבפולין, שקנה בשנות העשרים מניות של בנק הפועלים. שמו אינו מופיע בקובץ בעלי המניות.
3. גב' א"ל בשם סבה י"מ, שקנה בשנות העשרים מניות של בנק הפועלים. הופיע בקובץ בעלי המניות.
4. מר ס"ר בשם אביו ס"ר, שהפקיד 5 לא"י בהלוואה וחסכון ירושלים בשנת 1931. הוא צירף את תעודת ההפקדה (COD). בנק ישראל מוכן לפצותו ב- 68 ש"ח בלבד.
5. מר ח"ר בשם אמו ר"א ז"ל ומר ל"פ ז"ל, בעלי נכסים לא מוגדרים בבנקים בארץ ישראל.
6. גב' י"א בשם הוריה מ"פ מרומניה, שהיו בעלי ח-ן באחד הבנקים ברחוב אלנבי, לא ברור באיזה בנק.
7. מר י"מ תובע 1,000 לא"י שהפקידו הוריו עבור עלייתו ארצה ב- 1943, לא ברור באיזה בנק.

ג. רשם החברות

במשדרי רשם החברות נמצא מידע על חברות שפעלו ופועלות בישראל החל בשנות העשרים. ניתן לקבל מידע גם על חברות מחוקות או לא קיימות, שפעלו בתקופה הנסקרת. חלק מהתיקים הקשורים לבנק הפועלים טרם אותרו במשדרי רשם החברות עד למועד כתיבת דוח זה. בתיק בנק אמריקאי ישראלי בע"מ אצל רשם החברות לא נמצאו בעלי מניות העשויים להיות קורבנות שואה.

ד. ארכיונים חיצוניים נוספים

1. כללי

סרקנו ארכיונים ומקורות נוספים, לרבות ארכיון בנק ישראל, בית התפוצות, מכון לבון, מכון זיבוטנסקי, ארכיון חברת ג'נרלי ואתרים באינטרנט. לא נמצאו מסמכים או ראיות המוסיפים מידע בעל משמעות רבה לביקורת.

2. הארכיון הציוני

במהלך הביקורת סרקנו כ- 400 תיקים. שיטת העבודה התבססה הן על שאילתות ממוחשבות הן על סריקה ידנית של קטלוגים.

(א) השאילתות הממוחשבות

בשאילתות הממוחשבות השתמשנו במילות מפתח שונות, כגון 'בנק הפועלים' (45 תיקים), 'רכוש אויב' (13 תיקים), 'בנק הלואה וחסכון' (14 תיקים), 'דוד הורוביץ' (6 תיקים), 'קופת מלוח וחסכון' (9 תיקים), 'בנק יפתי' (8 תיקים), 'הנציב העליון' (30 תיקים). ניסינו לאתר את רשומות האנשים שהפקידו את כספם בבנק הפועלים בתקופה שקדמה למלחמת העולם השנייה או שכספם

הוחרם בידי הממונה הבריטי על נכסי האויב במהלך המלחמה. רוב התיקים אינם רלוונטיים ויש בהם חומר על יסוד הבנק, מורשי חתימה ועוד.

עם זאת מצאנו עדות לרכישת מניות של בנק הפועלים בידי יהודי פולין וגרמניה באמצעות סניפי קרן היסוד בארצות אלו. שמותיהם של ז"ש מרומניה, י"ר וי"ה מגרמניה, שלא נמצאו בספרי המניות של הבנק, נוספו לקובץ הממוחשב ועברו לבדיקה כשאר הממצאים בנושא המניות. בעיון בתיקי הסוכנות היהודית מצאנו חליפת מכתבים בין דוד הורוביץ (נגיד בנק ישראל בשנים 1954—1971), גולדה מאיר ואחרים לבין הממונה הבריטי בנושא הנבדק לרבות מסמכים המלמדים על כך שממשלות זרות, כגון הולנד ויגוסלביה, התעניינו בגורל רכוש אזרחיהן היהודיים. אולם ההתכתבויות עוסקות בנושא כללי של הכספים שהחרים הממונה הבריטי ואינן מוסיפות מידע בעל משמעות לעבודת הביקורת.

כן מצאנו פניות של עולים לסוכנות היהודית בענייני כספים שהפקיע הממונה הבריטי; נמצא גם מכתב מאת א"א מהסוכנות היהודית למשרד עו"ד ד"ר בעניין רשימות של רכוש הנמצא בידי האפוטרופוס, אך לא נמצאו רשימות שהיו אמורות להיות מצורפות.

(ב) הארכיונים האישיים

בארכיון הציוני מצויים גם הארכיונים האישיים של אישים בולטים בתולדות הציונות. נוסף על השאלתא הממוחשבת כאמור על השם 'דוד הורוביץ' שלא העלתה דבר, סרקנו גם את הארכיונים האישיים של דב יוסף, משה זמורה וורנר סנטור, אך גם כאן לא מצאנו מידע בעל משמעות לעבודת הביקורת.

(ג) ארכיון אפ"ב

בנק אנגלו פלשתינה (אפ"ב) היה המכשיר הפיננסי המרכזי של התנועה הציונית. במהלך מלחמת העולם השנייה החזיק הממונה הבריטי על נכסי האויב בבנק זה ובבנק ברקליס את הכספים שהוקפאו לפי צו שהוציא הממונה הבריטי על רכוש אויב. עד 1951 שימש אפ"ב כמפקח על הבנקים. בדקנו באפ"ב את התיקים הנוגעים לקשר בינו לבין בנקים אחרים: תיקי בנק הפועלים, בנק יפת, בנק קופת מלוה וחסכון. מן העיון עלה כי בתיקים יש חומר כללי בלבד שאינו רלוונטי לנושא הביקורת. לא נמצאו כל רשימות שמיות או קשר ליהודי התפוצות. החומר על בנק יפת מועט ביותר וכולל רק את ענייני הקמת הבנק, וכך גם לגבי קופת מלוה וחסכון.

בסריקת התיקים שסווגו תחת הכותרת 'ממונה על רכוש אויב' או 'חשבונות אויבים' נמצאו העברות שמיות מסודרות של אפ"ב לממונה הבריטי אך אין זכר להעברות כנ"ל מבנק הפועלים או מבנק יפת.

(ד) חברת 'העברה'

כאשר פורקה חברת 'העברה' ב-1985 הועברו מסמכיה לארכיון הציוני. רוב החומר שנשמר הוא תכתובת כללית.

דרך הסניף הגרמני של החברה, PALTRO, נעשתה ההרשמה והעברות הכספים הראשונות, ממנו לבנק הטמפלרים ולאפ"ב. דרך בנק הטמפלרים הועברו גם תשלומי יבוא לגרמניה. אמנם מצאנו רשימות שמיות של אנשים שהעבירו כספים דרך PALTRO, אך לא ברור אם הכספים הגיעו לארץ ובאמצעות איזה בנק. נמצאה רשימה אחת המכילה שמות בנקים, כולל בנק יפת. חיפשנו גם בארכיון המשרד הארץ ישראלי בברלין. בסך הכול סרקנו שבעה תיקים שבהם מצויה תכתובת בענייני 'העברה', PALTRO, קרן היסוד והמועצה ליישוב יהודי גרמניה. בתיקים אלה לא נמצא מידע רלוונטי לנושא הבדיקה.

(ה) ארכיון המחלקה הגרמנית בסוכנות היהודית

סרקנו את ארכיון המחלקה הגרמנית בסוכנות היהודית ובו חומר על עליית יהודי גרמניה, אוסטריה וצ'כיה. ארכיון זה מקביל בתוכנו לארכיון 'העברה'. העברת הכספים והאישורים נעשו דרך התאחדות עולי גרמניה (HOG) והעברת הכספים מגרמניה נעשתה דרך PALTRO.

ברבים מהתיקים יש מסמכים אישיים ובקשות של עולים לקבל את הכספים שהעבירו לארץ ישראל, קודם לעלייתם לארץ. בבקשות מופיע שם הבנק הנעבר. התברר לנו כי עולה שרצה לקבל את כספו היה חייב להוכיח כי השתקע בארץ באופן קבוע ולהביא עדים לכך.

עם זאת, מצאנו מקרים של העברת כספים לא דרך בנק הטמפלרים ואפ"ב אלא במישרין מ-PALTRO לבנקים אחרים: בנק המזרחי, בנק ברקליס, בנק יפת ובנק הפועלים. העובדה כי הועברו כספים דרך בנק הפועלים סותרת את הטענות שהשמיעו עובדים מסוימים בבנק זה במהלך מפגשינו עמם, שעיקרם כי בשנים ההן לא התנהלו בבנק כל חשבונות אישיים של תושבי חוץ ובפרט לא במט"ח.

בסופו של דבר, הצלחנו להרכיב רשימה של אנשים שהשתקעו בארץ, הוכיחו זאת וקיבלו את כספם באמצעות בנק הפועלים או בנק יפת. במקביל היו העברות כספים גם מאוסטריה וצ'כיה. עיון בחוזה שעליו הוחתמו העולים מלמד כי כל ההעברות נעשו דרך בנק אפ"ב.

3. סיכום

בסריקה ממוחשבת של תיקי הארכיון הציוני איתרנו מספר שמות של בעלי מניות בנק הפועלים שלא נמצאו קודם לכן. מתכתובת כללית, למדנו כי הנהגת היישוב התעניינה בנושא כבר בשנות הארבעים. בארכיון אפ"ב לא מצאנו דבר, למרות העובדה כי הממונה הבריטי החזיק חשבון בבנק זה. בארכיון 'העברה' מצאנו רשימות שמיות כלליות בלבד של אנשים שהעבירו או קיבלו את כספם. רשימות ממוינות לפי בנקים עלה בידינו למצוא רק בארכיון המחלקה הגרמנית בסוכנות היהודית, ומדובר ברשימות של אנשים שעלו ארצה וקיבלו את כספם.

למעט כאמור בסעיף ד 2(א) בפרק זה, לא נמצא בארכיון הציוני מידע שמקשר את בנק הפועלים או בנק יפת לאנשים שאבד עמם הקשר או נספו בשואה.

פרק רביעי: בעלי מניות של בנק הפועלים שהקשר עמם נותק

א. מקור הנתונים והיקף הבעיה

לבנק הפועלים יש כאמור שני ארכיונים מרכזיים: בקיבוץ רבדים ובעמק חפר. בארכיון ברבדים מצאנו 4 ספרים שעל כריכתם נרשם ספר בעלי המניות העוסקים במכירת מניות של הבנק עד שנת 1945. על כל מכירת מנייה מפורטים הנתונים והטורים הבאים: (1) תאריך הכניסה לחבר; (2) מספר התעודה הזמנית; (3) שם בעל המנייה; (4) מקום מגוריו וכתובתו; (5) מספר סידורי; (6) מניות בשם; (7) מספר התעודה; (8) העברה על שם איש אחר על פי החלטת הבנק; (9) הערות שונות; (10) המספר לנושא" (ציטוט) (8) העברה על שם איש אחר על פי החלטת הבנק; (9) הערות שונות; (10) המספר בספר התשלומים לשיעורין.

קיבלנו לידינו את ארבעת הספרים הנ"ל. בכל ספר יש כ- 400 עמודים ובכל עמוד רשומות שמונה שורות של מכירת מניות. בעקבות הממצאים הראשונים, יזמנו פגישות עם הנהלת מחלקת שונות בבנק ובעיקר עם מחלקת ניירות ערך תפעול (מניות הבנק). התברר כי בכספת המחלקה מצויים ספרי בעלי מניות מקבילים לאלה שמצאנו (אף הם כתובים ידנית), אך אין בהם פרטים על כתובת בעל המניה. במחלקה הופתעו מאד מהגילוי שלנו הואיל ולא היה להם מעולם מידע כלשהו על כתובות בעלי מניות אלו. בעלי המניות שהקשר עמם נותק מכונים בבנק 'בעלי המניות העלומות' או 'המניות הישנות' וכינויים נוספים.

אין בבנק רשימה ממוחשבת של בעלי מניות שניתן להפיק באמצעותה מידע. כל הקבצים שהיו בבנק בעבר, לרבות קבצים ממוחשבים ישנים, אינם קיימים כיום במחשב משום שלא המירו אותם או לא הסבו אותם לשיטות המחשב החדשות יותר שבהן משתמש היום הבנק. רק לאחרונה, במקביל לעבודת הביקורת, החל הבנק למחשב באמצעות חברה חיצונית את כל המידע האמור, אך עד לכתובת דוח זה טרם הושלמה המלאכה.

כתולדה מכל אלה, עקב המידע יקר הערך המצוי בספרי בעלי המניות, ערכנו מבצע רחב היקף של שחזור ממוחשב של כל הספרים המכילים חומר על המניות שנמכרו עד שנת 1943. כל המידע הועלה, במשך מספר חודשים, על גבי גיליונות 'אקסלי' ממוחשבים.

ב. הממצאים

1. הבנק נוסד כחברה ציבורית בשנת 1921. עיקר מניותיו הופצו ונמכרו בארץ להתיישבות העובדת, אך מספר גדול של מניות הופץ ונמכר בחוץ לארץ. עד 1935 מכר הבנק לציבור אך ורק מניות רגילות ומניות בכורה בערך נקוב של 1 ל"מ (לירה מצרית) ולאחר מכן 1 לא"י (לירה ארץ ישראלית). מאוחר יותר מכר הבנק גם מניות רגילות בנות 5 לא"י. בשנים הראשונות של הבנק היה גיוס ההון בחוץ לארץ המקור העיקרי להון העצמי של הבנק.
2. עד 1943 נמכרו בחוץ לארץ כ- 125,000 מניות רגילות בנות 1 לא"י לכ- 4,700 בעלי מניות. בנספח א'- מפורטים האזורים והשנים שבהם נמכרו המניות; רשימת המדינות מובאת בנספח ב.
3. ארץ ישראל (א"י) מופיעה בלוחות, אך כמה מקומות בה מצויים כיום בתחומי רצועת עזה ואיו"ש כגון עזה וטול כרם.
4. כמחצית מן המניות שהופצו בחוץ לארץ נמכרו בארצות הברית: כ- 65,000 לא"י ערך נקוב.
5. מכירת המניות בחוץ לארץ נעשתה באמצעים שונים, לרבות דרך ועדים מקומיים של הקהילות בתפוצה.
6. עד סוף מלחמת העולם השנייה מכר הבנק בחוץ לארץ כ- 125,000 מניות בנות 1 לא"י, ובכלל זה כ- 39,000 מניות למוסדות הציוניים בבריטניה; מכאן שכ- 86,000 מניות נמכרו ליהדות התפוצות.

ג. הבנק ויחסו לבדיקה

1. כללי

מחלקת תפעול המניות בבנק, המרכזת את המידע על בעלי המניות העלומים ומטפלת בו, עיכבה במשך מספר חודשים את התקדמות הבדיקה בטענות שונות, כגון: הצורך לחכות לגמר המחשוב בבנק לשם השוואת ממצאינו, טענה כי אין לנו סמכות לעיין במסמכים שונים ועוד.

בתחילת תהליך הבדיקה ביקרנו (22.1.2002) בחברת הנאמנות של בנק הפועלים בע"מ. בפגישה השתתף גם מנכ"ל החברה. לשאלתנו האם החברה מחזיקה בתיקים או ברכוש כלשהו של פרטים

העשויים להיות קורבנות שואה, ניתנה תשובה שלילית מוחלטת ואחד הנימוקים לכך היה כי החברה נוסדה רק לאחר קום המדינה.

כפי שהתברר בהמשך הבדיקה, וכמפורט במכתב המחלקה לני"ע-תפעול מיום 25.11.1991, החברה לנאמנות מנהלת ומחזיקה בחשבון בנק הפועלים מספר 24611 בהנהלה הראשית (סניף 797). לחשבון זה נמכרו כל המניות הישנות "על-שם", שהקשר של הבנק עם בעליהן נותק וזאת למועד פדיון המניות הבנקאיות ביום 31.10.1991 (המכירה בוצעה בצירוף מניות ההטבה שלהן הן היו זכאיות). ביום 1.11.1991 הופקדו בחשבון האמור תמורות המכירה בסך כולל של 11,581,218.44 ש"ח.

אנו מוצאים לנכון להעיר את תשומת לב הבנק לחומרה שבחוסר הדיוק בנתונים שקיבלנו.

2. הטיפול במניות העלויות בבנק

על סמך הערכותינו, פדו במשך השנים - או יצרו קשר עם הבנק - 5% ולא יותר מבעלי המניות, וזאת מתוך ההיקף הכולל של המניות (כ- 4,700 בעלי מניות שהחזיקו בכ- 86,000 מניות). יתרת בעלי המניות נותרה למעשה מנותקת או עלומה והבנק לא היה יכול לזהותה.

הבנק טיפל במניות אלה על סמך חישובים שבוצעו במחלקת ני"ע-תפעול: הוא חילק במשך השנים, החל בשנת 1962 עד סוף 1993, מניות הטבה וכן זכויות לרכישת מניות, בשיעורים שונים. כמו כן חילק הבנק דיווידנדים. ערכה של כל מניה ישנה בת 1 לא"י, בצירוף ההטבות, הזכויות והדיווידנדים שנצברו, חושב על ידי הבנק כדלקמן:

א. מניות הטבה וחישוב המכפיל	לא"י ע.ג.
המניה הישנה	1.000
הערך המצטבר של מניות ההטבה שחולקו בשנים עד 1982	84.695
נוסף: מניות הטבה שחולקו ב- 22.2.1993 – 24,900%	21,338.055
סך כל המניות המזכה את המחזיק ב- 1 לא"י ע.ג. מקורי (+המכפיל)	21,423.75

ב. דיווידנדים וזכויות

לא"י	סכום הדיווידנדים הנומינלי המצטבר נטו לכל 1 לא"י ע.ג. כולל (וההטבות שלה)
5.490	37.080
42.57	סך כל השווי הנומינלי במזומנים לכל 1 לא"י ע.ג. מקורי

חישובי הבנק נועדו לשמש בסיס לתשלום או להחלפת המניות בכל עת שמי מבעלי המניות הישנות יפנה לבנק כדי לקבל את תמורת המניות או להחליפן במניות חדשות. כפי שצוין, ערך הבנק את כל חישובי הדיווידנדים ואת שווי הזכויות במזומנים בערכים נומינליים, ללא כל שערור.

באוקטובר 1983, לאחר משבר המניות הבנקאיות, הקים הבנק (על פי החלטת הממשלה) את חברת 'בטוחות בנק הפועלים בע"מ'. חברה זו, שהחזיקה את כל מניות הציבור בבנק הפועלים במסגרת הסדר המניות הבנקאיות, חתמה הסכם עם ממשלת ישראל ב- 24.10.1983. על פי ההסכם העמידה הממשלה לחברה הלוואות דולריות כדי לפדות את המניות הבנקאיות לציבור. ערכן של כל המניות הישנות הנפדות חושב על סמך ההסדר בהסכם, נכון ל- 31.10.1991, וכל מניה בת 1 לא"י זוכתה בסך של 12.49 ש"ח ביום הפדיון הני"ל.

באספה כללית יוצאת מן הכלל שנערכה ביום 1.11.1991, קיבל הבנק החלטה מיוחדת בדבר איחוד וחלוקה מחדש של כל הון המניות. לענייננו הוחלט:

סעיף 3: הון המניות של החברה יאוחד, באופן שכל 1000 (אלף) מניות רגילות בנות 0.0001 שקל-חדש תהפוכנה למניה רגילה בת 0.1 שקל-חדש ובאופן שההון הרשום של החברה יהיה מחולק ל-200,000,000 (מאתיים מליון) מניות רגילות בנות 0.1 שקל-חדש כל-אחת.

סעיף 4: עם איחוד ההון, בהתאם לאמור בסעיף 3 דלעיל, יבוטל תוקפן של כל תעודות המניה שהוצאו על-ידי החברה, בין שהתעודות האמורות היו תעודות על-שם או תעודות למוכ"ז. התעודות המבוטלות על-פי החלטה זו לא תקנינה לבעליהן או למחזיקים בהן זכויות כלשהן. החברה תוציא לבעלי המניות תעודות חדשות בגין מניותיהם.

סעיף 5: בהתאם לתקנה 16 של תקנון ההתאגדות של החברה, יקבע הדירקטוריון או מי שיתמנה על-ידו למטרה זו אילו מניות מהמניות הרגילות הקודמות (בנות 0.0001 שקל-חדש) יאוחדו למניה רגילה מאוחדת (בת 0.1 שקל-חדש) זו או אחרת. כל מניה מאוחדת כאמור שתהיה, לאחר איחודה, בבעלותם של יותר מבעלים אחד, תמכר על-ידי מי שיתמנה על-ידי הדירקטוריון למטרה זו, בהתאם להנחיות שייקבעו על-ידי הדירקטוריון.

בהתאם להחלטות אלה, נפדו כל המניות הישנות העלומות, בצירוף ההטבות שלהן, על פי הערך של פדיון המניות של בנק הפועלים בהסדר המניות הבנקאיות ביום 31.10.1991. התמורה הכוללת של המניות הישנות שנפדו הסתכמה ב- 11,581,218.44 ש"ח. סכום זה הופקד בחשבון החברה לנאמנות של הבנק ונרכשו תמורתו אג"ח צמודות או קרן נאמנות צמודה של הבנק.

מקרה השקעות זו פודה הבנק מדי פעם בפעם מניות ישנות שבעליהן פונים אליו. על פי חישוביו, הבנק מציע כיום לכל בעל מניה ישנה (בת 1 לא"י) כ- 35 ש"ח. אנו מפנים את תשומת הלב לפניית בנידון של הגב' א"ל לבנק מיום 28.12.2000 ותשובת הבנק אליה מיום 7.1.2001, אשר העתק ממנה הועבר אלינו מן הועדה ואת פנית הגב' א"ל לכנסת מיום 10.1.2001. עסקנו בכך בהרחבה במכתבנו מיום 2.7.2002. המסמכים מצורפים כנספחים ג, ד, ה, ו-ו לדוח זה.

בנספח ז אנו מצרפים את מכתבנו מיום 24/9/03 לוועדה בעניין שיערוך מניות הבנק. בלוחות המצורפות למכתב זה ביצענו שיערוך של הדיוידנדים שלא שולמו לבעלי המניות הישנות. כפי שמוצג בלוחות אלו, שווי הדיוידנדים המשוערכים משנת 1940 ועד ליום 31/12/02 מסתכם לסך של **283 שקלים חדשים לכל 1 ע.ג. לא"י** (השיערוך על בסיס הצמדה למדד ידוע בתוספת ריבית שנתית של 4%).

3. סיכום הממצאים וערכם הכספי

בשנים 1921 עד 1943 רכשו בחוץ לארץ כ- 4,700 איש כ- 86,000 מניות רגילות של הבנק בנות 1 לא"י כל אחת. עם מרבית בעלי המניות (כ-95% להערכתנו) אין כל קשר (לא כולל המוסדות הציוניים בבריטניה).

בחישוב הערך המצטבר של כל מניה ישנה לקח הבנק בחשבון דיוידנדים וחלוקת זכויות **בערכם הנומינלי, ללא כל הצמדה**. הבנק נוהג לפדות או לשלם לכל בעל מניה שפונה, סך של כ- 35 ש"ח, כולל דיוידנדים, תמורת כל מניה בת 1 לא"י.

למרות העובדה שעם מרבית בעלי המניות לא היה כאמור כל קשר, החליטה הוועדה המייעצת לקבל את עמדת הבנק ולהוציא מהרשימות הרלוונטיות את המניות שנרכשו בארצות שלא נכבשו ולא הוגדרו כארצות אויב במלחמת העולם השנייה (בעיקר ארצות הברית, קנדה ובריטניה), שבהן היו 90% ויותר מכלל המניות האמורות.

לאחר שהבנק בדק את כל הרשימות ומצא אילו מניות נפדו או הועברו (ראו נספח ח), נותרו 1,218 בעלי מניות שרכשו 8,439 מניות, שיש סבירות גבוהה כי בעליהם נספו בשואה.

אם תוחל על ערכן הנקוב של מניות אלו שיטת שערך של הערך הממוצע של המניה בבורסה בשנת 2004 בצירוף ערכם המשוערך של הדיוידנדים שלא שולמו מאז שנת 1940, ערכן המשוערך ליום 30 בספטמבר 2004 יסתכם לסך של כ- 2,600,000 ש"ח.

נכון ליום כתיבת הדוח טרם נתקבלה החלטה לגבי התייחסות למניות הבנק לרבות אופן שיטת השערך.

לוח התפלגות המניות האמורות שטרם נפדו לפי מדינות הכיבוש מוצג בנספח ח.

במניות האמורות כללנו גם מניות שהונפקו 'על שם' וגם מניות שהונפקו למוכ"ז, שיש בהן זיהוי שמי מדויק של רוכש המניה וכתובתו.

אף על פי שביחס למניות המוכ"ז הנ"ל קיימים פרטי הזיהוי של הרוכשים, הרי שלטענת הבנק אין לבנק חבות משפטית כלפי הרוכשים המקוריים ואין להכלילן ברשימות אלו הכוללות לטענת הבנק 5,829 מניות למוכ"ז (מתוכם 4,459 נמכרו לארגונים קהילתיים-יהודיים במדינות הכיבוש).

פרק חמישי: יתרות חשבונות רדומים שנמחקו

א. כללי

בנק הפועלים בע"מ ('הבנק') נוסד כאמור בשנת 1921; בנק יפת בע"מ נוסד בשנת 1933 בידי הבנקאי היהודי-גרמני יעקב יפת. לימים שונה שמו לבנק אמריקאי ישראלי בע"מ ובשנת 1999 הוא מוזג עם בנק הפועלים. עם קום המדינה או סמוך לתום מלחמת העולם השנייה, היו לבנק הפועלים כ- 30 סניפים ולבנק יפת שישה סניפים (בירושלים, בתל-אביב ובחיפה).

יתרות של כספים בחשבונות עו"ש רדומים נובעים ממקורות שונים. במהלך בדיקתנו ניסינו לאתר יתרות כספיות בחשבונות הבנק של לקוחות, שיש סבירות גבוהה שהם קורבנות שואה. ייתכן שהיתרות הכספיות הללו נוצרו בנסיבות אלה:

1. פיקדונות כספיים לזמן קצוב שהמפקיד לא היה יכול להורות על חידושם;
2. יתרות עו"ש בלא"י, בל"ש או בל"מ, שהגיעו לחשבונות הבנק מפדיון ניירות ערך (אג"ח וכו') או ממכירות ניירות ערך מסוגים שונים;
3. העברות כספים מיהודים בחוץ לארץ, מהם שלא נותרו בחיים ומהם שלא הצליחו להגיע לארץ;
4. הפקדות ממכירת רכוש של קורבנות השואה בארץ;
5. יתרות כספיות בחשבונות של נספים בשואה שכתבתם היתה אצל קרובים בארץ ולכן לא הועברו לחזקת הממונה הבריטי. הואיל ומערכת המידע ששימשה את הבנקים היתה מוגבלת, לא היתה להם אפשרות לאתר ביסודיות את בעלי כל היתרות השייכות לתושבי 'ארצות אויב', לפי הגדרת הצו הבריטי. לפיכך סביר להניח כי נותרו חשבונות רבים של קורבנות השואה בבנק.
6. בשנת 1969 או בסמוך לה, הוקם בבנק מערך המחשוב. חשבונות העו"ש בכל הסניפים בארץ הוסבו לניהול במחשב המרכזי של הבנק. עם ההסבה שונו כל מספרי החשבון וכן עודכן המחשב בכל פרטי הלקוח, לרבות כתובתו, מספר תעודת הזהות שלו או דרכונו ופרטים נוספים. הבנק עשה מאמצים ניכרים להביא לעדכון מרבי את פרטי הלקוחות והרישומים הידניים שנוהלו קודם לניהול המחשב.

למרות השינויים הרבים עם ההסבה האמורה, הקפידו העוסקים בכך, כפי שעלה מעדויות שאספנו, להעביר למחשב את כל היתרות של כל החשבונות, ללא יוצא מן הכלל וללא מחיקות וביטולים. פרטי החשבון הקבועים בזמן הקמתו במערכת המחשב והקבצים שבהם נשמרים פרטים אלה קרויים בבנק 'המערכת המינהלית' או 'הקובץ המינהלי'.

7. במהלך השנים נעשה מדי פעם בפעם 'ניקיון' ו/או ריכוז של יתרות קטנות ללא תנועה (לזכות או לחובה); וזאת כדי לצמצם את מערכת החשבונות המנוהלים בכל סניף ואת מערך החשבונות המנוהלים בקובץ המינהלי במחשב המרכזי.

ב. מהלך הבדיקה

ביקשנו מהנהלת הבנק פרטים על המועד המוקדם ביותר שבו ביטלו, צמצמו או ריכוזו, ביוזמת הבנק, יתרות קטנות. נענינו בכתב כי מועד זה היה 20.8.1981. בניגוד לכך גילינו עדויות מוקדמות יותר לפעולות אלו בתיקים או בקלסרים שנחשפו באקראי בארכיון המרכזי של הבנק. מצאנו כי כבר בשנת 1977 הופעל בבנק אמריקאי ישראלי (וסביר שגם בבנק הפועלים) נוהל כתוב של צמצום והעברה של יתרות, בחשבונות קטנים ללא תנועה, לחשבון מרכז בהנהלת החשבונות הראשית של הבנק; ההנהלה הראשית היתה אמורה לשמור את הפירוט בהרכב היתרות שבוטלו לאחר מכן לדוחות רווח והפסד ואת זהות הלקוחות. קנה המידה היה לרוב גובה יתרת הזכות. בפועל לא נשמרו פירוטים אלו ואין מהם זכר.

בסריקות יסודיות שערכנו בארכיון המרכזי של הבנק בעמק חפר גילינו באקראי, בערמות של דוחות ומסמכים בלתי ממוינים, דוח מחשב מ- 25.1.1980 ובו פירוט מהלך של הנהלת הבנק לריכוז יתרות קטנות של חשבונות שונים ללא תנועה, אשר מיועדים לסגירה ולהעברה להנהלת חשבונות ראשית. הדוח כולל 220 עמודים מלאים ונסב על המהלך הממוחשב שנערך בסניף נתניה בלבד, שמספרו 612. בדוח כ- 11,700 חשבונות המיועדים לסגירה, שהיו ללא תנועה ב- 31.12.1979 (בסניף נתניה בלבד). חשבונות אלה כללו כאמור חשבונות רדומים ללא תנועה עם יתרות חובה עד 50 לירות ועם יתרות זכות עד 100 לירות.

מניתוח הנתונים ומהבדיקה המורחבת שערכנו בסניף נתניה, לאחר גילוי הדוח, עולה כי בניגוד למידע שנמסר לנו ולפיו החל הצמצום בשנת 1981, בוצע מהלך גדול ומרוכז של צמצום יתרות ללא תנועה בכל סניפי הבנק עוד ב- 31.12.1979. במהלך זה נסגרו והועברו להנהלת החשבונות הראשית כל יתרות הזכות עד 100 לירות (10 שקלים ישנים) וכל יתרות החובה ללא תנועה עד 50 לירות (5 שקלים ישנים). מצאנו כי בהנהלת החשבונות הראשית הוצג החשבון המרכזי של יתרות הזכות בסעיף 'זכאים שונים' במשך כשלוש שנים; בשנה הרביעית נמחקה כל היתרה והועברה לדוח רווח והפסד. להפתעתנו, ובניגוד לנוהל הכתוב, לא שמר הבנק כל פירוט של זהות הלקוחות ושל הסכומים שנמחקו.

מטבע הדברים ומסיבות תקציביות התרכזנו אך ורק ביתרות הזכות שנמחקו. מאמצינו להשיג את הדוחות המלאים של הבנק בדבר החשבונות שנסגרו תוך המהלך האמור עלו בתוהו: לא מצאנו דבר לא בסניפים, לא בארכיון הבנק, לא בהנהלה הראשית ולא במחלקת המחשב. יתרה מזאת, לא נמצאו דוחות מפורטים של מבצעי סגירת חשבונות מאוחר יותר, בשנים 1981, 1982 ו- 1983. בשנים אלו נסגרו יתרות גבוהות יותר מבשנים קודמות בשל האינפלציה הדוהרת.

לאחר בדיקות נוספות גילינו בכספת של מחלקת הייצור של הבנק דוחות מקוצרים, על גבי מיקרופיש, של כל היתרות הרדומות אשר נמחקו במהלך חודש ינואר 1980 בכל סניפי הבנק (דוח נפרד לכל סניף). בדוחות המקוצרים הופיע מספר החשבון, שם החשבון והיתרה שבוטלה. לא צוינו

בהם פרטים חשובים נוספים כמו מספר תעודת הזהות, כתובת הלקוח, תאריך תנועה אחרון יזום בידי הלקוח, תאריך פתיחת החשבון וכיו"ב. בעקבות זאת השגנו, על גבי דוחות מיקרופיש נפרדים, אינדקסים ישנים של פרטי כל החשבונות שנוהלו בסניפים בשנים האמורות. נאלצנו לבצע עבודה רחבת היקף, שכללה סקירה ידנית פרטנית של מאות אלפי פרטי חשבונות בדוחות האינדקס והשוואתם לדוחות המיקרופיש המקוצרים, שכללו את היתרות ליום 31.12.1979 שבוטלו בינואר 1980. כדי לצמצם את קהל היעד נשוא הבדיקה למקרים שיש סבירות כי הם רלוונטיים לנספי שואה, סיווגנו את החשבונות על פי דרגת הסבירות, להיותם חשבונות השייכים לקרבנות שואה, כאשר הדרגה הראשונה, מסמלת את הסבירות הגבוהה ביותר :

דרגת הסיווג	יש/אין מספר זהות	יש/אין כתובת או שהכתובת
בסניף		
סבירות מדרגה ראשונה	אין	אין
סבירות מדרגה שנייה	יש	אין
סבירות מדרגה שלישית	אין	יש

הבדיקה אספה נתונים והתרכזה אך ורק בחשבונות העונים לקריטריונים שצוינו לעיל. עבודת הבדיקה והניתוח נעשתה ידנית באורח מורכב ומפרך באמצעות קריאת מיקרופיש ממוזערים של הדוחות שתוארו וצילומם. הקריאה בוצעה באמצעות הפעלת מכשירי קריאה ישנים שעדיין נותרו בשימוש מחלקת הייצור של הבנק. בדקנו רק את הלקוחות של 30 סניפי הבנק הוותיקים (כולל בנק אמריקאי ישראלי בע"מ), שלמיטב ידיעתנו הוקמו לפני קום המדינה. בחלק ניכר מסניפים אלה ביקרנו וביצענו בדיקה פיזית בניסיון לאתר נתונים נוספים.

בדוח המודפס היחיד של סניף נתניה אשר התגלה בארכיון מופיע בכל שורה של חשבון שבוטל, גם תאריך תנועה אחרון שבוצע ע"י הלקוח בחשבון זה. למרות כל מאמצינו לא מצאנו שום דרך לאתר את הנתון הזה באמצעים שעמדו לרשותנו ביתר הסניפים.

ג. הממצאים

את כל הפרטים שאספנו ערכנו וקלטנו באופן ממוחשב ומיינו אותם מיונים שונים, לפי שמות, סניפים ועוד.

לוח הממצאים מצורף בנספח י.

כאשר בוצעה ההסבה למחשב, עשה הבנק מאמצים רבים לעדכן את כל רשומות החשבון מאז 1969. מאמצים אלה באו לידי ביטוי במבצעים חוזרים ונשנים או בדרישות של הנהלת הבנק אל הסניפים לעדכן נתונים של חשבונות ללא זהות; וזאת בין היתר בשל דרישות הדיווח של האפוסטרופוס הכללי מאז שנת 1978 ובמסגרת היערכות הבנק להפעלת חוק מושכי שיקים ללא כיסוי וזיהוי, על פי הוראות בנק ישראל. למרות העדכונים הרבים שנמצאו ברישומים המנהליים של פרטי הלקוחות בחשבונות הנסקרים, לא הצליחו הסניפים לאתר את פרטי החשבונות והזהויות החסרות. לפיכך יש להתייחס במשנה זהירות ליתרות ללא כתובת ו/או ללא מספרי זהות, יתרות אלה עשויות להיות פיקדונותיהם של קורבנות שואה.

לאחר שמסרנו את ממצאינו לבנק, הוא ערך ברשימותינו בדיקות רבות נוספות שכללו :

- (1) איתור פרטי הלקוח במרשם התושבים ;
- (2) אימות מספר הזהות של תושבי ישראל ;
- (3) תנועה מצד הלקוח בתקופה שקדמה למחיקת היתרה ;
- (4) איתור סניפים שהוקמו לאחר מלחמת העולם השנייה ;

- (5) איתור כתובות בהם צויין שם של רחוב שלא היה קיים לפני המלחמה ;
- (6) איתור שמות שאינם אופייניים, לדעת הבנק, לקורבנות שואה ;
- (7) חיפוש אחר מסמכים חתומים של פתיחת חשבון.

בגלל חוסר מובהקות הנתונים, החלטנו להתרכז בבדיקתנו אך ורק בקבוצת החשבונות של דרגת סבירות ראשונה (724 חשבונות). צמצמנו את הרשימות בעקבות הבדיקות וההערות של הבנק ונותרו 293 חשבונות בלתי מזוהים, אשר לדעתנו קיימת סבירות כי הם חשבונות של קורבנות שואה. לפי עקרונות השערוך, מגיע ערכם (מיום הכרזת המלחמה, 3.9.1939) עד 30.9.2004 כדלקמן :

לפי שיטת שערוך ראשונה 2,961,203 ש"ח

לפי שיטת שערוך שנייה 16,366,700 ₪

על פי החלטת הוועדה, ייכללו הממצאים הנובעים מן החשבונות הרדומים הללו בקבוצת ממצאים נוספים (ראו פרק ראשון סעיף ג (3)).

פרק שישי: הממונה הבריטי על רכוש אויב והאפוטרופוס הכללי

א. כללי

לפי צו שהוציא הממונה הבריטי על רכוש אויב, הפך כל חשבון של תושב מדינת אויב לחשבון חסום. הבנק היה אמור להעביר את היתרות בחשבון זה לממונה הבריטי על רכוש אויב. לכל ישות משפטית שחשבונה נחסם, יחיד ו/או חברה, נפתח תיק אצל הממונה הבריטי על רכוש אויב. בתיק האישי (המכונה "תיק C") כלולים פרטיו האישיים של התושב, פרטים על חשבון הבנק שלו ודרך הטיפול של הממונה בכספים. בשנת 1950 לאחר קום המדינה, הועבר הטיפול בחשבונות אלה לממונה הישראלי על רכוש אויב במשרד האוצר, ובשנות השישים – לידי האפוטרופוס הכללי הישראלי במשרד המשפטים. כיום מצויים כל הכספים שהיו ברשות הממונה הבריטי אצל האפוטרופוס הכללי הישראלי. מהתיק ניתן ללמוד על הקשר שהיה עם בעלי החשבון והאם קיבלו את כספם (לרבות באמצעות יורשים או מיופי כוח) או שהקשר נותק והכספים מצויים בידי האפוטרופוס הכללי הישראלי.

במהלך השנים סגר האפוטרופוס הכללי הישראלי את התיקים שהיו בהם יתרות נמוכות (כנראה עד 100 ל"י). שם בעל התיק והסכום הועברו לתיק כללי המכונה 'חוי' מדינות אויב'. את חלק מהתיקים המשיך האפוטרופוס הכללי הישראלי לנהל כתיקי עיזבון (המכונה 'תיקי ע') ואת הסכומים בגינם הצמיד למדד רק החל ב- 1974. יש לציין כי מדד המחירים לצרכן עלה בין 1939 ל- 1974 ב- 3,596%, לא כולל ריבית. אי-הצמדה בשנים אלה משמע שחיקה ומחיקה למעשה של ערך הכספים שהוחרמו והוחזרו לבעליהם בשיעור של כ- 97% מסכום הקרן.

ב. תהליך הבדיקה

1. היקף הבדיקה

בדקנו העתקים של כ-190 תיקים של בעלי חשבון בבנק הפועלים ובבנקים שמוזגו אליו - בנק יפת וקופות מלווה וחסכון.

2. קריאה ועיבוד הנתונים

הפקנו טופס מיוחד שבו סוכם כל תיק: פרטי בעל החשבון (כולל תואר אקדמי), סוג הנכסים (עו"ש, מט"ח, מניות וכו'), השווי הכספי וסוג המטבע של הנכסים, תיעוד על העברת וקבלת הכספים מהבנק לממונה הבריטי על רכוש אויב ועוד. כמו כן חקרנו לאן הועברו הכספים לאחר המלחמה, האם יש יורשים ו/או צווי ירושה, האם יש ראיות להחזרת הכספים מהממונה הבריטי או מהאפוטרופוס לחשבון הבנק המקורי או לבעלים והאם נוהל משא ומתן בין הבנק לממונה הבריטי לגבי השארת הכספים בבנק. לאחר מילוי הטופס קבענו דירוג למידע שבתיק ביחס לדרגת הסבירות להיותם חשבונות השייכים לקרבנות השואה.

בעת ארגון הנתונים וההקלדה לקובץ הממוחשב (בתוכנת 'אקסל'), פיצלנו תיק שהיו בו לפחות שני סוגי חשבונות (עו"ש, מניות וכו') על פי הסוגים (כלומר, הנתונים הוקלדו בשתי רשומות לפחות בקובץ הממוחשב); תהליך דומה נעשה בתיק שהופיעו בו שני שמות לפחות.

לאחר שהשלמנו את קליטת הנתונים לקובץ הממוחשב, עשינו אומדנים ראשוניים (ביישומי אקסל) לשערוך הסכומים. הנתונים שבקובץ הומרו ליישום ממוחשב שפותח בתוכנת 'אקסס' במשרד רואי חשבון בר-לב ושות'. תהליך ההמרה והקליטה לווה בבדיקה פרטנית חוזרת של כל תיק ותיק אשר למידת הסבירות האפשרית ו/או החבות, בהתאם להנחיות ועדה הבדיקה.

לאחר השלמת הקלט והעיבודים ביישום ה'אקסס' הופקו דוחות מפורטים. הדוחות נמסרו גם לנציגי הבנק בצירף תצלומי התיקים. נציגי הבנק מסרו לנו, במספר מפגשים, תגובות מפורטות, השגות ובקשות לפירוטים נוספים והשבנו במידת הצורך. קיבלנו השגות והערות בכתב ובעל פה ומסרנו הסברים ככל האפשר, לרבות בכתב, בתיאום עם הוועדה והנחיותיה כפי שעודכנו מדי פעם בפעם.

3. תיקים שבמחלוקת עם הבנק ושנכללו בדוח

נותרו במחלוקת בין צוות הבדיקה לבנק רוב הסכומים המובאים בטבלה שלהלן בסעיף ג בפרק זה, בעמודה ש'באחריות הבנק' לכספים בחשבונות בתיקי C, כ- 82,000 שקלים חדשים לפי שיטת השערוך הראשונה וכ- 1,747,000 ₪ לפי שיטת השערוך השנייה. טענות הבנק מתמקדות בנושאים אלה:

(א) אין להציג כחבות הבנק את כספי בעלי חשבונות שהיו במדינות אויב חלק מהתקופה או שהיו בקשר עם הבנק במהלך התקופה שבה החשבון היה חסום בהוראת הממונה הבריטי;

(ב) אין להציג כחבות הבנק כספים של בעלי חשבונות, שנחסמו בידי הממונה הבריטי כ"חשודים" ("SUSPECTED") כחשבונות של תושבי מדינות אויב, אם כתובתם אינה ידועה;

(ג) פיקדונות, שהיו חסומים בבנק בהוראת הממונה הבריטי על רכוש אויב, זוכו בריבית לפי הריבית שהיתה נהוגה באותם שנים בין הבנק ללקוחותיו.

ג. סיכום הממצאים בתיקים שהיו ברשות האפוטרופוס הכללי וערכם הכספי

פירוט הממצאים בבדיקתנו על פי שיטת השערוך הראשונה

סכומים שטרם הוחזרו, משוערכים ל-30.9.2004, שקלים חדשים								
פירוט	מס' חשבונות	באחריות הבנק	באחריות מדינת ישראל, נובעת מרכוש שהוחזק אצל:				סה"כ	הוחזר לפונים/יורשים
			מדינת ישראל בשם הבנק	הממונה הבריטי על רכוש האויב	הממונה הישראלי על רכוש האויב	האפוטרופוס הכללי הישראלי		
כספים מוזכרים בתיקי C ללא תיק אישי	17	-	2,215	36,984	142,483	1,406	183,088	-
כספים שהועברו אל הממונה הבריטי על הרכוש אויב עד 14/5/48	60	-	14,113	178,561	400,844	3,192	596,710	336,664
כספים שהועברו אל האפוטרופוס הכללי הישראלי מהבנק לאחר 14/5/48	1	-	-	-	-	386	386	-
כספים שנחסמו בבנק ושוחררו לבעלי חשבון/יורשים (החבות של הבנק בגין הריבית וההצמדה למדד)	6	81,901	-	16,014	-	-	16,014	647,912
כספים שנחסמו בהוראת הממונה הבריטי על רכוש האויב ולא ידוע אם הועברו אליו או למדינת ישראל או שנשארו בבנק או ששוחררו לבעלי החשבון או יורשיהם	13	-	-	-	-	-	536,270	-
סה"כ	97	81,901	16,328	231,559	543,327	4,984	1,414,369	984,576

ממצאים נוספים

הלוח אינו כולל את כל אלה :

סכום משוערך בסך 95,818 ₪. הסכום נובע מכספים ב-4 חשבונות, שהועברו לבנק בחזרה מהממונה הישראלי על רכוש אויב עבור לקוחות או יורשים ללא מידע נוסף. בחשבונות אלה, סביר להניח שהבנק העביר אל הפונים את הכסף.

א. סכום משוערך בסך 92,966 ₪ בגין 17 חשבונות שנמצאו בתיקי C ושלא ניתן להוכיח כי הם חשבונות שנוהלו בבנק הפועלים.

פירוט הממצאים המשוערכים בבדיקתנו על פי שיטת השערוך השנייה

סכומים שטאם הוחזרו, משוערכים ל-30.9.2004, שקלים חדשים								
פירוט	מס' חשבונות	באחריות הבנק	באחריות מדינת ישראל, נובעת מרכוש שהוחזק אצל:				סה"כ	הוחזר לפונים/יורשים
			מדינת ישראל בשם הבנק	הממונה הבריטי על רכוש האויב	הממונה הישראלי על רכוש האויב	האפוטרופוס הכללי הישראלי		
כספים מוזכרים בתיקי C ללא תיק אישי	17	-	99,346	405,806	241,909	1,811	748,872	-
כספים שהועברו אל הממונה הבריטי על הרכוש אויב עד 14/5/48	60	-	582,059	1,905,420	684,261	4,113	3,175,853	593,445
כספים שהועברו אל האפוטרופוס הכללי הישראלי מהבנק לאחר 14/5/48	1	-	-	-	-	684	684	-
כספים שנחסמו בבנק ושוחררו לבעלי חשבון/יורשים (החבות של הבנק בגין הריבית וההצמדה למדד)	6	1,747,368	-	28,651	-	-	1,776,019	1,249,858
כספים שנחסמו בהוראת הממונה הבריטי על רכוש האויב ולא ידוע אם הועברו אליו או למדינת ישראל או שנשארו בבנק או ששוחררו לבעלי החשבון או יורשיהם	13	-	-	-	-	-	2,405,600	-
סה"כ	97	1,747,368	681,405	2,339,877	926,170	6,608	8,107,028	1,843,303

ממצאים נוספים

הלוח אינו כולל את כל אלה:

סכום משוערך בסך 169,442 ₪. הסכום נובע מכספים ב-4 חשבונות, שהועברו לבנק בחזרה מהממונה הישראלי על רכוש אויב עבור לקוחות או יורשים ללא מידע נוסף. בחשבונות אלה, סביר להניח שהבנק העביר אל הפונים את הכסף.

א. סכום משוערך בסך 459,574 ₪ בגין 17 חשבונות שנמצאו בתיקי C ושלא ניתן להוכיח כי הם חשבונות שנוהלו בבנק הפועלים.

ב. בהנחיות הוועדה מיום 19 באוגוסט 2004 נקבע בסעיף ז 3(א):
'בעלי חשבונות שנמלטו ממדינות כיבוש למדינה ניטרלית או ידידותית לאחר פרוץ המלחמה ייכללו במאגר, לגבי אותו חלק של השנים בו שהו במדינות הכיבוש, גם אם כספם הוחזר לאחר המלחמה'.

בחישוב המוצג בעמודה 'באחריות הבנק' נכללה חבות בגין בעל חשבון שנמלט, לאחר פרוץ המלחמה, ממדינת כיבוש למדינה ניטרלית, כשהחבות מחושבת בגין כל מניין השנים מפרוץ המלחמה ועד לשחרור החשבון. אם החישוב יתבצע רק בגין התקופה מפרוץ המלחמה ועד להגעתו למדינה ניטרלית, אזי מופחתת היתרה שבאחריות הבנק כדלקמן:

לפי שיטת שערוך ראשונה: 38,544 ₪ (במקום 81,901 ₪)
לפי שיטת שיערוך שנייה: 956,332 ₪ (במקום 1,747,368 ₪).

נספחי הבדיקה בבנק הפועלים

נספח א:

בנק הפועלים בע"מ

כלל המניות שנמכרו מחוץ לשטחי מדינת ישראל החל ב-1921, התפלגות מספרהמניות לפי שנים

בריטניה		ארה"ב וקנדה		אירופה ומדינות אחרות		סך הכול	
מספר בעלי המניות	סך הכול ע.ג.	מספר בעלי המניות	סך הכול ע.ג.	מספר בעלי המניות	סך הכול ע.ג.	סך הכול ע.ג.	
14	32,509	1,063	2,252	1,319	10,930	2,396	45,691
9	5,316	42	6,942	114	3,076	165	15,334
2	2,000	5	331	19	214	26	2,545
		2,007	56,454	11	171	2,018	56,625
		118	4,447			118	4,447
25	39,825	3,235	70,426	1,463	14,391	4,723	124,642

1.

הערה: התפלגות המניות שטרם נפדו לפי מדינות הכיבוש ושיש סבירות גבוהה כי בעליהם נספו בשואה מוצגת בנספח ח.

נספח ב: בנק הפועלים בע"מ

כלל המניות שנמכרו מחוץ לשטחי מדינת ישראל החל ב-1921, התפלגות מספר המניות לפי מדינות

המדינה	סך הכול ע.ג.	מספר רשומות (מספר בעלי המניות בקירוב)
פולין	3,506	171
רומניה	2,421	410
גרמניה	2,222	66
ליטא	1,929	196
בריטניה – שונים	1,013	10
צ'כוסלובקיה	960	39
לא ידוע	765	137
לטביה	537	119
אוקראינה	330	64
אוסטריה	241	32
שבדיה	198	10
בלגיה	182	37
בולגריה	168	3
ארה"ב וקנדה	70,426	3,235
טורקיה	131	30
רוסיה	117	15
מצרים	105	2
אסטוניה	102	20
יוגוסלביה	96	31
הולנד	91	2
שווייץ	90	5
לבנון	46	22
בסרביה	20	19
נורבגיה	20	1
דנמרק	16	1
דרא"פ	13	3
ארץ ישראל	12	11
מולדובה	12	9
סין	5	1
צרפת	54	5
הונגריה	1	1
סוריה	1	1
סך הכול	85,830	4,708
בריטניה – הסתדרות הציונית הכללית	33,499	8
בריטניה – אוצר התישבות היהודים בע"מ	5,313	7
סך הכול כולל בריטניה (מוסדות)	124,642	0

הערה: התפלגות המניות שטרם נפדו לפי מדינות הכיבוש ושיש סבירות גבוהה כי בעליהם נספו בשואה, מוצגת בנספח ח.

Attention to :
Director Bank Hapoalim
Central office
50 Rotchild St.
Tel Aviv

הפגל א'

Date :
28/ 12/ 2000

Dear Sirs,

My grandfather, **J " S** bought in the year 1923 few shares from the bank Hapoalim. He was a Senator in Roumania and a known leading zionist.

As far as I know, these were the first shares issued by the bank Hapoalim for the purpose of buying land in the new country to be built. They bare the signature of some leading zionists of the time.

Would you kindly inform me of the face value of the above.

Please find attached copy of the share for your convenience.
I am looking forward for your immediate reply.

Yours truly

A " L

Cc/
C/O : Kneset
Mrs. Betty Shamir
Director of Investigation commission
Traceability & Property return for the
Holocaust victims

השמות של הפונים ושל בעלי החשבונות הושמטו על פי הוראות הועדה

ההנהלה הראשית
המח' לפניות הציבור ולבירורים

מגדלי רובינשטיין (מגדל A)
רח' הנגב 11, תל אביב 66186

פקס: (03) 714-3764
טלפון: (03) 714-3697
תאריך: י"ב/טבת/תשס"א, 07/01/01
מספר תיק: 2010042
שם מספל: ספי בר ניב

לכבוד
גברת א"ל

גברת ל. הנכבדה,

הנדון: מכתבך מ- 03/01/2001

1. ל"י ע.נ. מניות בנה"פ ע"ש — "O — ז"ל בצרוף התלושים, מזכות את בעליהן ובמקרה זה את היורשים, ב- 84.69 ל"י ע.נ. מניות הטבה.
1 ל"י ע.נ. מקור ועוד 84.69 ל"י ע.נ. מניות הטבה = 85.69 ל"י ע.נ. שהם 0.0085 מניות בנות 1 ש"ח.
2. שברי מניות בנה"פ נמכרו במסגרת הסדר המניות הבנקאיות ב- 31/10/91 ותמורתן הושקעה במצמודי אג"ח.
3. מקדם השערות לתשלום עבור מניות שנפדו (שער פדיון בתוספת רווחים) ליום 31/12/00 הוא 3,923.99 ש"ח לכל מניה בת 1 ש"ח.
4. שערות המניות לכן הוא 33.35 ש"ח = $0.0085 \times 3,923.99$.

לקבלת התמורה יש לפנות לאחד מסניפי הבנק, להציג התמורה המקורית, תעודת פטירה וצו ירושה.

בכבוד רב

בנק הפועלים בע"מ
הנהלה הראשית

ס. בר ניב

א. פסח

ס/בש

השמות של הפונים ושל בעלי החשבונות הושמטו על פי הוראות הועדה

KNESET

91950 Givat Ram, Jerusalem
Attention: Miss. Betty Shamir
Director, investigation commission for
locating and restoration of property
for Holocaust victims.

Date :
10.01.01

Dear Miss. Shamir,

This letter follows our previous telephone conversation concerning my inquiry of the real value of some shares which my family had bought in the year 1923 from the bank of Hapoalim.

I turned to the manager of the Central Bank office in Tel Aviv. (I attached a copy of his reply for your convenience) He has informed me that the face value of one share is 30 shekels. (aproximately)

My poor grandfather will turn twice in his grave knowing about the generosity of the bank Hapoalim. After almost 80 years these shares are of no value. Definitely not what he was told and assured at the time of buying.

It is hard to believe that high patriotic, zionist values have been used in cheating people for the purpose of personal benefit. I am convinced that good will of enthusiastic people had been turned quite often into hard currency for the benefit of much less idealistic, but practical fellow Jews.

My grandfather was a Senator, the only Jewish one in the Roumanian history. A quite liberal and open minded person, beside a known zionist of the time. However, I don't think he was a naive individual and I am positive that many questions have been asked before he committed himself, not just for his own interest but also for the responsibility toward the others as leader in the community.

I am sure, if his name was used to promote buying for the land of Israel, he made absolutely sure that this was the best investment at the time, and he must had had assurances that it was as such.

I do not argue the possibility that an investment could turn sour. There are no assurances to success. However, I know that the banks in general, and Hapoalim in particular, made huge profits by using the money for much better investments.

The answer received now from the bank, and the reference to the 1991 agreement, which concerned only the 1983 crysis, makes me feel that again the bank refuses to answer the question by mentioning an agreement not related to my case.

I am sending you this letter in the hope of helping me in the matter
I thank you in advance,

Sincerely yours,

— A " L —

הרצפלד-בלטברג ושות', רואי - חשבון
HERZFELD-BLATTBERG & CO. Certified Public Accountants

תל אביב, 2 ביולי 2002

לכבוד

חברת הכנסת הגב' קולט אביטל
 יו"ר הוועדה לאיתור והשבת נכסי קורבנות השואה
 בנין הכנסת
 ירושלים,

ג.נ.,

הנדון: מניות בנק הפרעלים ליורשי קורבנות שואה
 סימוכין: פניית הגב' א"ל – ותשובת בנה"פ עליה

1. בהמשך לזיוזנתו לחברי הוועדה, התבקשנו להתייחס לפניה שבסימוכין הנוגעת לבירור שנערך ע"י יורשת ביחס לסבה, – י"ס – ז"ל, אשר רכש מניות בבנה"פ (בשנת 1924).
2. לבקשתכם אנו מנצלים פניה זו כדי להרחיב את הזריעה כולה ביחס לתמונת המצב, הנוגעת למניות בנה"פ אשר נמכרו ליהדות הגולה וכמו כן נתייחס, בהמשך, גם לפגיינתה של הגב' ל.
3. במהלך ביקורת אקראית יומה של משרדנו בגנון המרכזי של בנה"פ בקיבוץ רבדים, התגלתה ערימה גבוהה ביותר של מסמכים וספרים היסטוריים שונים, שלא היה לגביה כל זיהוי.
- במאמץ מיוחד פרקו עובדי משרדנו את הערימה האמורה ומצאו בתחתיתה ספרים היסטוריים כתובים בכתב יד ומתארים באופן פרטני את מכירת מניות בנה"פ לכל רוכש, לרבות ציון מקום מושבו.
4. רשימת בעלי המניות כללה בסה"כ 15 כרכים בני 400 עמודים כל אחד. קיבלנו לידיו את ששת הכרכים הראשונים, המתייחסים לתקופה 1921–1931.
5. בהמשך עבודתנו ביצענו ביקורות יזומות נוספות בנושא זה, לרבות ביקורת שנערכה במחלקה הנקראת – ג"ע-תפעול אשר עוסקת בקשר ובדיווחים ביחס לבעלי מניות של הבנק, לרבות פדיון מניות עפ"י הצורך.
- בביקורתנו זו למדנו כי עד פרוץ מלחמה"ע ה-II (1940), הונפקו כ-1,190,000 מניות רגילות ע"ש ואו מניות בכורה בנות 1 ל"מ (1 ליש"ש = 1 לירה א"י) וכן כ-350,000 ל"מ ערך בקוב כג"ל למוכ"ז.

השמות של הפונים ושל בעלי החשבונות הושמטו על פי הוראות הוועדה

הרצפלד-בלטברג ושות', חאזי - חשבון
HERZFELD-BLATTBERG & CO. Certified Public Accountants

בשנים שלאחר מכן חומרו מניות הבנק למניות סטוק בנות 1 ש"ח ע"ג ומכאן שהבנק מתייחס לכל בעמ"ג ההיסטוריים כמחזיקים בשברי מניות.

6. בעקבות משבר מניות הבנקים בשנת 1983, הועברה השליטה בבנק למדינה. בשנת 1991 עם תום תקופת הסדר משבר המניות, העמידה המדינה קרן בספית שנרכשו בה אגרות חוב ממשלתיות בסכום כולל שחושב עד לאותו מועד ואשר ייצג, לכאורה, את השווי הריאלי של כל המניות "העלומות", אותן מניות שלא נוצר כל קשר עם בעליהן.

שווי הקרן האמורה ליום הקמתה בערכי אוקטובר 1991, עמד על כ-11,600,000 ש"ח והורכב מכ-114 ש"ח ערך נקוב של מניות ע"ש וכ-35 ש"ח ערך נקוב של מניות למוכ"ו.

7. מכספי קרן זו נפרדות מדי פעם מניות בחדות, במידה ונתבצעות מניות מסודרות של יחשים או בעלים (מאז 1991 ועד היום נפרדו כ-4% בלבד).

שווי הקרן להיום, המייצגת סכומים שהושקעו ביחס לבעלי מניות "עלומות", מוערך בכ-32 מיליוני ש"ח.

8. כמו כן ערך הבנק חישוב באשר למניות ההטבה שהונפקו חולקו (לראשונה מאז 1962) ומצורף אותם לסך כל הערך הנקוב של המניה.

יש לציין כי בחישוב ערך זה לא לקח הבנק בחשבון הנפקת זכויות חולוקת דיבידנדים אשר בוצעו במהלך השנים.

עפ"י חישובי הבנק, אשר מבוססים על הכספים שהושקעו בגין כל מניה, מוכן הבנק לפדות כל מניה היסטורית כזו תמורת 1 לירה ע"ג, בסך כולל של כ-35 ש"ח.

9. תאור העבודה ותוצאות

כאמור בסעיף 4 לעיל, קיבלנו לידינו את ששת הברכים הראשונים של רשימת בעלי המניות.

כבר בשלב מוקדם היה ברור שעל מנת לערוך בדיקות יעילות בהיקף כה נרחב של מידע, יש למחשב את רשימת בעלי המניות ולהציגה לגליון נתונים אלקטרוני. תהליך זה, הנמצא בעיצומו, מאפשר לנו כעת ובהמשך אף ביתר שאת, לאתר מניה או בעל מניות במחירות רבה על פי אחד או יותר מהפרטים הבאים:

שם פרטי, שם משפחה, עיר, ארץ, מספר תעודה ומספר מניה.

כמו כן באפשרותנו לערוך ניתוח מוזיר של נתונים. כך, למשל, עולה כי עיקר המניות של בנק הפועלים שהונפקו בתקופה שמשנת 1921 ועד לשנת 1950, נמכרו ברומניה, פולין, גרמניה וארה"ב וזאת בנוסף למניות אשר נמכרו לתושבי ארץ ישראל ואשר לגביהן לא נערכו רישומים על ידינו (בשלב זה).

הרצפלד-בלטברג ושות', רואי - חשבון
HERZFELD-BLATTBERG & CO. Certified Public Accountants

שערוכים ופניית הגב' א " ל —

10.

באשר לפניית הגב' א " ל — בענין מניות סבה המנוח, הסגסוד — י " " — ז"ל (רומניה), אנו למדים כי הוצעו לה, ב-7.1.01, 33.35 ש"ח בעבור כל אחת מהמניות שבידה.

מחיר שערנו ברשימת בעלי המניות שמיחשבונו, עולה כי למר — א. — היו 5 מניות בנות 1 לירה ערך נקוב כל אחת ואשר נרכשו על ידו ב-13.3.1924 בעיר קזשינב שברומניה.

לבקשת יו"ד הועדה ועפ"י טבלת המדדים שקיבלנו מפרוטטור נחום גרוס, ביצענו שיערוך של שווי ההשקעה הנ"ל של מר — י " " — ז"ל. תוצאות החישוב מראות כי שווי ההשקעה בסך — 1 ל"מ, החל מ-13.3.1924 ועד 30.6.2002, בצידוף ריבית נצברת צמודה בשיעור של 4% לשנה, הגנו — 1,522 ש"ח.

לשם אינדיקציה בלבד, הצמדה למדד בלבד (ללא ריבית) מביאה לתוצאה של כ-71 ש"ח. בזכור, הבנק מציע ליורשים עבור כל מניה את הסך של 33.35 ש"ח.

מעבר לכך, מצאנו בעל מניות נוסף בשם — מ " " — א. — מהעיר פודול אולוי שבאוקראינה, אשר לא ברור באם הינו בן משפחה של המנוח וכן מה עלה בגורלו. עפ"י הרישומים בספרים, מחזיק — מ " " — א. — במניה אחת.

בכבוד רב,

עמיקם בלטברג, רואי
הרצפלד-בלטברג ושות'
רואי חשבון

הצתק: עו"ד שרונה חריש.

השמות של הפונים ושל בעלי החשבונות הושמטו על פי הוראות הועדה

נספח ז'

הרצפלד-בלטברג ושות', רואי - חשבון HERZFELD-BLATTBERG & CO. Certified Public Accountants

רמת גן, 24 בספטמבר 2003

לכבוד
הועדה לאיתור נכסי קרבנות השואה
בגין הכנסת
ירושלים.

א.ג.נ.,

הנדון: ביקורת במסגרת ועדת התקירה הפלמנטרית של הכנסת
בענין איתור נכסי קרבנות השואה.
שיערוך מניות בנה"פ – השלמה לביקורת

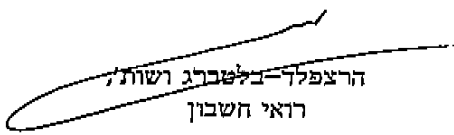
1. במספר הזדמנויות ומפגשים שהיו לנו במהלך עבודת הביקורת, הועלתה על הפרק שאלת אופן השיערוך הראוי לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ, אשר נרכשו ע"י קרבנות השואה.
2. הההשקעה במניות הבנק ע"י יהדות העולם בתפרצות בוצעה, כזכור, החל משנת 1922 ועם מרבית בעלי המניות הפרטיים שרכשו את המניות עד מלחה"ע ה- II לא היה לבנק כל קשר.
3. ציינו במהלך הדיונים, כי השתמשנו בכללי השיערוך שהופעלו ע"י הועדה לגבי כלל הכספים המתגלים (הצמדה למדד + 4% ריבית לשנה).
4. מעבר לזאת, כאשר עלתה לדיון שאלת השיערוך הראוי למניות, הוגשנו מס' פעמים כי קרבנות השואה לא זכו לקבלת דייוידנדים במושך כל השנים כמו גם זכויות אחרות שחולקו ועל כן אין זה ראוי להשתמש בשער המניות במועד כזה או אחר.
5. כתוצאה מדרישות חוזרות, ביצענו ניתוח של כל מאזני הבנק השנתיים, החל משנת 1922 עד וכולל 2002. בניתוח זה חישבנו את סכומי הדייוידנדים במזומן אשר חולקו במהלך השנים לכלל בעלי המניות של הבנק וכן את סכומי הדייוידנדים השייכים לכל "מניה היסטורית" שנרכשה עד מלחה"ע ה- II בצירוף כל מגיות ההטבה שחולקו מאז מועד הרכישה.
6. בטבלה המצ"ב, מפורט הסכום הכולל של דייוידנד שחולק בכל שנה, כמות הון המניות שהיתה במחזור באותה שנה וכן את הערך המצטבר של הדייוידנד המגיע לכל "מניה היסטורית" בצירוף מניות ההטבה שהגיעו לה. הסכומים שוערכו עפ"י הצמדה למדד + 4% לשנה.
7. כפי שניתן לראות מהטבלאות שצורפו, ערכם המצטבר של הדייוידנדים המשוערכים אשר חולקו במהלך השנים ע"י הבנק, לכל מניה אחת בת 1 לי"מ היסטורית, מגיע, בכון ל-31.12.02, לסך כולל של -964 ש"ח.

הרצפלד-בלטברג ושות', רואי - חשבון
HERZFELD-BLATTBERG & CO. Certified Public Accountants

8. כאמור, הבנק ביצע מספר פעמים גם חלוקת זכויות לבעלי מניות קיימים (פרט למניות הטבה), שאף את ערכן יש להוסיף לחישוב אולם לא היו בידינו כל הנתונים לביצוע החישובים.
9. עפ"י הקריטריונים לשערוך שנקבעו ע"י הועדה (הצמדה + 4%), ערך כל השקעה במניה בת 1 לי"מ יהיה כדלקמן:

שנת רכישה	השווי המשוערך
1922-1923	1,636
1924-1925	1,494
1926-1927	1,419
1928-1929	1,498
1930-1931	1,697
1932-1933	1,639
1934-1935	1,540
1936-1937	1,320
1938-1939	1,245
1940-1941	934
1942-1943	524
1944-1945	421
<u>השווי בממוצע</u>	<u>1,281 ש"ח</u>

בכבוד רב,

הרצפלד-בלטברג ושות',
רואי חשבון

הרצפלד - בלטברג ושות', רואי-חשבון

בנק הפועלים בע"מ

נייר עבודה לחישוב דיבידנדים שחולקו לכל מניה - בלירות ובש"ח לשנים 1922-2002

ביחס למניות "ישנות" שנרכשו עד מלחה"ע ה-2

רכוז:

א. הערך הממוצע של המניה בבורסה בצירוף ערכם המשוערך של הדיבידנדים מאז שנת 1922

שקלים חדשים			
שער גבוה			
2004	31/08/03	31/12/02	
13.750	8.840	6.500	מחיר המניה בבורסה
2.143	2.143	2.143	כמות המניות המזכות את המחזיק
29.466	18.944	13.930	
954.912	954.912	954.912	סה"כ שווי דיבידנדים משנת 1922 ועד לשנת 2002 משוערכים
984.379	973.857	968.842	שווי ממוצע+דיבידנדים לכל 1 ע.ג. לא"י

ב. הערך הממוצע של המניה בבורסה בצירוף ערכם המשוערך של הדיבידנדים שלא שולמו מאז שנת 1940

שקלים חדשים			
שער גבוה			
2004	31/08/03	31/12/02	
13.750	8.840	6.500	מחיר המניה בבורסה
2.143	2.143	2.143	כמות המניות המזכות את המחזיק
29.466	18.944	13.930	
283.293	283.293	283.293	סה"כ שווי דיבידנדים משנת 1940 ועד לשנת 2002 משוערכים
312.760	302.238	297.223	שווי ממוצע+דיבידנדים לכל 1 ע.ג. לא"י

הרצפלד - בלטברג ושות', רואי-חשבון

בנק הפועלים בע"מ

נייר עבודה לחישוב דיבידנדים שחולקו לכל מניה - בלירות ובש"ח לשנים 1922-2002

ביחס למניות "ישנות" שנרכשו עד מלחה"ע ה-2

שנה	כמות המניות	דיינדנד שחולק	מקדם קרן + רבית דרבית 4%	שיעור מניות הטבה ב- % הטבה ב-	מקדם כולל הטבה מצטברת	מדד המחירים לצרכן (בסיס 1951)	סך דיינדנד למניה	הערות
1922	30,000	0	23.97	0	1	43.00	0.00	
1923	60,000	0	23.05	0	1	37.30	0.00	
1924	100,000	0	22.16	0	1	38.70	0.00	
1925	100,000	2,900	21.31	0	1	40.90	413,358.28	
1926	100,000	0	20.49	0	1	40.00	0.00	
1927	102,564	0	19.70	0	1	37.50	0.00	
1928	102,564	4,098	18.95	0	1	35.00	591,649.91	
1929	100,000	6,861	18.22	0	1	32.90	1,039,186.27	
1930	100,000	5,112	17.52	0	1	29.10	841,672.58	
1931	100,000	4,899	16.84	0	1	26.30	858,316.19	
1932	100,000	1,704	16.19	0	1	26.90	280,690.44	
1933	100,000	1,719	15.57	0	1	26.10	280,576.26	
1934	100,000	1,747	14.97	0	1	26.20	273,182.50	
1935	100,000	1,784	14.40	0	1	26.00	270,227.98	
1936	105,776	3,616	13.84	0	1	27.50	470,753.77	
1937	112,106	4,227	13.31	0	1	28.80	476,723.86	
1938	116,437	4,480	12.80	0	1	27.30	493,476.14	
1939	148,682	5,254	12.31	0	1	27.90	426,376.08	
סך הכל לשנים 1922 עד וכולל 1939 בלא"י								6,716,190.27

שנה	כמות המניות	דיינדנד שחולק	מקדם קרן + רבית דרבית 4%	שיעור מניות הטבה ב- % הטבה ב-	מקדם כולל הטבה מצטברת	מדד המחירים לצרכן (בסיס 1951)	סך דיינדנד למניה	הערות
1940	165,940	6,323	11.83	0	1	31.00	397,906.92	
1941	173,621	7,014	11.38	0	1	37.00	339,825.17	
1942	175,531	7,321	10.94	0	1	51.10	244,270.70	
1943	220,000	7,597	10.52	0	1	60.90	163,180.30	
1944	246,028	10,086	10.12	0	1	62.30	182,072.08	
1945	376,729	11,257	9.73	0	1	66.70	119,191.06	
1946	426,731	17,138	9.35	0	1	70.30	146,153.82	
1947	433,000	19,388	8.99	0	1	71.30	154,483.79	
1948	450,000	19,671	8.65	0	1	89.00	116,171.08	
1949	500,000	20,435	8.31	0	1	91.00	102,144.52	
1950	500,000	0	7.99	0	1	85.00	0.00	
1951	680,641	22,685	7.69	0	1	97.00	72,249.37	
1952	728,151	30,814	7.39	0	1	153.20	55,849.55	
1953	1,061,070	32,952	7.11	0	1	196.30	30,756.43	
1954	1,142,951	47,933	6.83	0	1	220.40	35,569.73	
1955	1,214,033	57,143	6.57	0	1	232.80	36,341.37	
1956	1,230,033	60,697	6.32	0	1	247.80	34,416.57	
1957	1,382,698	61,502	6.07	0	1	263.80	28,020.26	

שנה	כמות המניות	דיוידנד שחולק	מקדם קרן + רבית 4%	שיעור מניות הטבה ב- %	מקדם כולל הטבה מצטברת	מדד המחירים לצרכן (בסיס 1951)	סך דיוידנד למניה	הערות
1958	3,329,084	69,130	5.84	0	1	272.80	12,163.24	
1959	5,210,257	199,359	5.62	0	1	277.00	21,223.42	
1960	5,981,286	363,951	5.40	0	1	283.10	31,753.64	
1961	6,344,845	417,923	5.19	0	1	302.30	30,952.01	
1962	11,093,920	439,924	4.99	10	1.1	330.80	18,011.02	
1963	15,410,000	1,178,933	4.80	4	1.144	352.60	32,599.82	
1964	20,818,737	2,048,310	4.62	4	1.1898	370.80	39,868.26	
1965	21,753,143	2,344,820	4.44	0	1.1898	399.40	38,991.66	
1966	21,753,143	2,344,820	4.27	0	1.1898	431.10	34,735.09	
1967	26,753,143	2,449,820	4.10	0	1.1898	438.40	27,900.66	
1968	26,753,143	2,997,835	3.95	0	1.1898	447.60	32,154.01	
1969	34,659,383	3,266,645	3.79	0	1.1898	458.60	25,380.84	
1970	42,063,753	4,370,160	3.65	0	1.1898	486.60	25,353.79	
1971	58,202,515	5,295,706	3.51	20	1.4278	544.80	22,883.94	
1972	81,880,347	8,335,894	3.37	20	1.7134	614.70	26,185.03	
1973	114,079,880	14,297,722	3.24	20	2.056	738.20	30,971.24	
1974	228,832,227	22,881,366	3.12	30	2.6728	1,031.20	22,110.91	
1975	395,778,000	49,510,000	3.00	20	3.2074	1,436.50	22,912.57	
1976	599,706,000	67,189,000	2.88	20	3.8488	1,886.20	18,032.21	
1977	943,839,100	103,601,000	2.77	30	5.0035	2,539.20	16,404.44	
1978	1,345,866,000	163,699,000	2.67	35	6.7547	3,822.80	15,673.06	
1979	2,382,306,000	274,822,000	2.56	45	9.7944	6,816.40	11,623.27	
1980	4,997,860,000	597,590,000	2.46	75	17.1402	15,747.60	8,774.84	
1981	8,336,970,000	981,500,000	2.37	100	34.2804	34,142.10	7,663.42	
1982	18,006,740,000	0	2.28	150	85.701	75,237.10	0.00	
1983	48,942,380,100	0	2.19	0	85.701	184,810.40	0.00	
1984	49,273,330,100	0	2.11	0	85.701	875,669.80	0.00	
1985	49,273,330,100	0	2.03	0	85.701	3,542,821.30	0.00	
1986	49,273,330,100	0	1.95	0	85.701	5,248,876.90	0.00	
1987	49,273,330,100	0	1.87	0	85.701	6,290,916.00	0.00	
1988	49,273,330,100	0	1.80	0	85.701	7,311,997.60	0.00	
1989	49,273,330,100	0	1.73	0	85.701	8,792,636.50	0.00	
1990	49,273,330,100	0	1.67	0	85.701	10,302,626.10	0.00	
1991	49,273,330,100	0	1.60	0	85.701	12,260,738.30	0.00	
1992	49,273,330,100	0	1.54	0	85.701	13,725,653.60	0.00	איחוד מניות (1000=1) ותרומה לש"ח
1993	12,318,332,500	0	1.48	24900	21.43	15,227,781.50	0.00	
1994	12,318,332,500	0	1.42	0	21.43	17,107,234.80	0.00	
1995	12,318,332,500	116,919,000	1.37	0	21.43	18,825,317.80	0.40	
1996	12,318,332,500	110,865,000	1.32	0	21.43	20,948,178.20	0.33	
1997	12,318,332,500	310,422,000	1.27	0	21.43	22,833,755.40	0.82	
1998	12,318,332,500	1,000,249,000	1.22	0	21.43	24,074,734.10	2.41	
1999	12,485,412,500	1,145,000,000	1.17	0	21.43	25,325,285.40	2.48	
2000	12,485,412,500	602,000,000	1.12	0	21.43	25,610,154.70	1.24	
2001	12,485,412,500	648,000,000	1.08	0	21.43	25,895,922.80	1.27	
2002	12,485,412,500	190,000,000	1.04	0	21.43	27,355,930.00	0.34	
סך הכל לשנים 1940 עד וכולל 2002 בלא"י								
סך הכל לשנים 1922 עד וכולל 2002 בלא"י								
283.293 ₪	2,832,934.37							
954.912 ₪	9,549,124.64							

הערות:

לא כולל זכויות שחולקו לבעלי המניות בשנים קודמות ותוקפן פג.

* ב 15/5/1995 אוחד הון המניות כך שכל 10 מ"ר בנות 0.1 ₪ הפכו ל - 1 מ"ר בת 1 ₪.

נספח ח: בנק הפועלים בע"מ

התפלגות המניות שטרם נפדו לפי מדינות הכיבוש שיש סבירות גבוהה כי בעליהם נספו בשואה

מספר מניות	בעלי	המדינה	ע.נ. לא"י
116		ללא זיהוי	357
28		אוסטריה	209
56		אוקראינה	216
17		אסטוניה	29
1		בולגריה	5
36		בלגיה	181
19		בסרביה	20
55		גרמניה	1,832
1		דנמרק	16
2		הולנד	91
1		הונגריה	1
26		יוגוסלביה	67
96		לטביה	174
190		ליטא	1,425
7		מולדובה	10
1		נורבגיה	20
155		פולין	1,886
32		צ'כוסלובקיה	637
5		צרפת	54
365		רומניה	1,194
9		רוסיה	15
1,218			8,439

סך הכול

נספח ט: בנק הפועלים בע"מ

רשימת הסניפים שביקרנו בהם:

	מספר סניף	אזור	כתובת
	616	מרכז	חובבי ציון 1, פתח תקוה
	612	השרון	הרצל 32, נתניה
	736	צפון	כיכר פריז פל"ים 1, חיפה
	611	דרום	שדרות ירושלים 16, תל אביב
	613	מרכז	ביאליק 32, רמת גן
	689	תל אביב	בן יהודה 19, תל אביב
	781	תל אביב	מונטיפיורי 39, תל אביב
	601	תל אביב	אלנבי 126, תל אביב
	500	תל אביב	הרימון, הרצל 212, תל אביב
	783	ירושלים	ככר ציון 1, ירושלים
	212	ירושלים	רמב"ן 25, ירושלים
	620	השרון	הרברט סמואל 85, חדרה
	700	חיפה	הנביאים 18, חיפה
	723	צפון	הבנים 3, טבריה
	600	תל אביב	רוטשילד (ראשי), תל אביב

נספח י: בנק הפועלים בע"מ

יתרות חשבונות רדומים שנמחקו

דרגת הסבירות	מספר החשבונות שנמחקו	הסכום הכולל שנמחק בלא"י	סכום משעורך בש"ח לפי שיטת שערך שנייה	סכום משעורך בש"ח לפי שיטת שערך ראשונה
ראשונה (1)*	293	13,474	2,961,203	16,366,700
ראשונה (1)	431	6,052		
שניה (2)	1,186	29,942		
שלישית (3)	3,070	74,457		
סך הכול	4,980	123,925		

- מקרא:**
- (1) אין כתובת ואין מספר זהות.
 - (2) יש מספר זהות ואין כתובת.
 - (3) יש כתובת ואין מספר זהות.

2. הדרגה הראשונה מסמלת את הסבירות הגבוהה ביותר.

* לאחר בדיקה יסודית של הבנק, אותרו 293 חשבונות בלתי מזוהים (מתוך קבוצת חשבונות בדרגת סבירות ראשונה), אשר לדעתנו קיימת סבירות כי הם חשבונות של קורבנות שואה.